

bosansko-hercegovački magazin

Europa

oktobar 2014

Diplomatija kolateralne štete
Uzduž i poprijeko kroz BiH:
Sanski Most, pedeset nijansi zelene
Intervju: Suad Kurtćehajić

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Aleksandra H. Bronsted, PC

Attorney at Law

Aleksandra H. Bronsted

Osobne ozljede zadobivene:

Na radu/Workers' compensation

U saobraćajnim nesrećama/automobile accidents

Pri padu/slip and fall

Korišćenjem neispravnih proizvoda/product liability

Medicinske greške/medical malpractice

**6065 Lake Forrest Dr.
Suite 200
Atlanta, GA 30328**

Porodično pravo/Divorce

Krivično pravo/Criminal Law

D.U.I

Phone: (770) 451-3818 • Fax: (770) 451-3922

Prvi advokat u Atlanti sa kojim možete razgovarati na Vašem jeziku!

U ovom broju:

4 Komentar

Diplomatija kolateralne štete

6 Bosna i Hercegovina

Ljepše lice izbora

18 Intervju

Suad Kurtćehajić:

“Dejton nam je dao snažno oružje

koje može razvlastiti entitete!”

26 Društvo

Uzduž i poprijeko kroz BiH:

Sanski Most, pedeset nijansi zelene

32 Nauka

34 Automobili

36 Film

38 Sport

40 Porodica

44 Zabava

46 Oglasi

PROUD MEMBER

Gwinnett Chamber

GLEDAJTE VAŠ OMILJENI PROGRAM

FASTV-kanal# 19

NETTV-kanal# 25

BOSNATV-kanal# 20

www.bosnianyellowpages.us

jedna web stranica za sve vaše potrebe

Europa Magazine je partner Hayat TV-a za područje Sjeverne Amerike. Nudimo nevjerovatne cijene oglašavanja na najgledanijem satelitskom programu Hayat PLUS. Kontaktirajte nas putem telefona 678 743 5731 ili mailom na redakcija@europamagazine.info. Uvjerite se i sami da je reklamiranje na televiziji pristupačnije nego što mislite!

tel.: + 387 33 580 900

fax: + 387 33 580 909

prodaja@hayat.ba

www.hayat.ba

Diplomatija kolateralne štete

Posmatrajući ovih dana nastojanja kandidata za funkcije na predstojećim izborima u Bosni i Hercegovini i njihovih partija da „internacionalizuju“ svoju borbu za vlast, uvlačeći u nju i međunarodne predstavnike – od ambasadora do šefova država – vidim da do nikoga od njih nije dospjela ni pouka o oprezu po kojoj je „zapažen diplomata onaj ko zna da šuti na deset jezika“ ni o mudrosti koja se pripisuje jednom od velikana svjetske istorije Winstonu Churchillu po kojoj je „diplomatija umjetnost da kažete ljudima da idu u pakao na takav način da vam oni traže uputstva – kako se tamo ide“.

Na bosanskohercegovačkoj izbornoj sceni, na kojoj cilj – osvajanje ili ostajanje na vlasti – opravdava sva sredstva, odbačeni su i svi diplomatski maniri, mudrost i vaspitanje a međunarodni interesi zemlje i njenih građana i naroda postaju tek kolateralna šteta u bezobzirnom jurišu na privilegije vlasti.

Tako se iz krugova vladajućih partija – posebno SDP i SDA – histerično reaguje na kritiku stranih diplomata zbog sporosti vlasti u zbrinjavanju stradalnika od poplava prije dolazeće zime: u tim reagovanjima se lične i partijske sujete i imidž stavljaju iznad vitalnog nacionalnog interesa očuvanja i unapređivanja odnosa i sa najuticajnijim međunarodnim partnerima. Umjesto da se nesporazumi razjašnjavaju i zaglađuju diplomatskim kanalima i metodima, ovdje se u javnim izjavama i saopštenjima omalovažavaju i predstavnici najznačajnijih međunarodnih partnera u poratnim godinama i pomoć koju su do sada osigurali i ona koja će tek biti potrebna u bilo kakvom pomicanju Bosne i Hercegovine sa začelja kolone pretenđenata na euroatlantsku budućnost.

Primjer: neuobičajeno dugo saopštenje o sastanku bosanskohercegovačkog šefa diplomatije s otpravnikom poslova američke ambasade sračunato na opravdavanje aktuelne vlasti pred kritikom američkih diplomata zbog sporosti u zbrinjavanju stanovništva pogođenog poplavama i ukazivanje američkog diplomate na očit i krajnje nepolitičan razlog njihove zabrinutosti – na planinama oko Sarajeva već pada snijeg a nije postignut nikakav napredak u pomoći ugroženima.

Pokušaji „internacionalizacije izbora“ nisu, naravno, ek-

skluzivitet aktuelnih predstavnika države.

Predsjednik Republike Srpske je vlastitu izbornu kampanju – i kampanju svoje partije – odnio sve do Moskve, odakle je nakon sastanka s ruskim predsjednikom saopštio kako će „Ruska Federacija na svim budućim sastancima, na svim mjestima, kada bude na dnevnom redu BiH, uvažavati i braniti stav entiteta Republika Srpska“: nije teško pokazati, recimo zapisnicima sa svih postdejtonskih zasjedanja Savjeta bezbjednosti o Bosni i Hercegovini, da je to konstantna linija u istupanju ruskih predstavnika koja se sad jedino aktuelizuje u izborne svrhe. Osim toga, u krugovima međunarodnih sponzora projekta mirne Bosne odavno je zapažena i konstantna kontradikcija u Dodikovom pozivanju na dejtonski sporazum kao sveto slovo i istovremenom zagovaranju referenduma o otcjepljenju koje se međunarodno ocjenjuje kao antidejtonsko ponašanje zbog kojeg se održavaju uloga i ovlaštenja visokog predstavnika.

Ali, diplomatsku školu nisu pohađali ni bošnjački pretenđenti na osvajanje vlasti.

Jedan od njih, bivši reis Islamske zajednice Mustafa Cerić, u skladu s vlastitim prenamaglašavanjem međunarodnih kontakata koje je imao kao vjerski poglavar, ovih dana je izišao u javnost s tvrdnjama kako je za četiri dana boravka u Sjedinjenim Državama postigao više nego aktuelni predstavnici države za četiri godine: pohvalio se, naime, da je vratio Bosnu i Hercegovinu na američki dnevni red pozivajući se na rezoluciju podrške reformama i euroatlantskoj budućnosti zemlje koja je usvojena u Predstavničkom domu američkog Kongresa. Kao i u slučaju Dodikovog prisvajanja zasluga za podršku

Moskve, koja je bila neupitna i kad je on još bio u opoziciji, i Cerić neosnovano prisvaja zasluge za „preobraćanje odavno preobraćenog“ – ključni sponzor rezolucije, republikanski kongresmen iz Nju Džerzija Christopher Smith, kontinuirano podržava Bosnu i Hercegovinu već više od dvadeset godina. Pri tome, rezolucije predstavljaju „razumijevanje Kongresa“ o različitim međunarodnim temama i nemaju moć ili čak misiju da nameću dnevni red američke spoljne politike.

Diplomatsku mudrost „čutanja na deset jezika“, najzad, očito nije sticao ni ponavljač u trci za zvanično prvog u Bošnjaka Fahrudin Radončić: on u izbornoj kampanji nudi izbor između „proerdoanovske“ i „proiranske“ politike sadašnje vlasti i države okrenute euroatlantskim integracijama i perspektivama. Pogrešan i u osnovi štetan izbor: Bosna i Hercegovina

može i treba da artikuliše i provodi svoje euroatlantske prioritete ne žrtvujući – naprotiv: njegujući i unapređujući – odnose uzajamnog poštovanja i sa državama islamskog svijeta.

To je bolje nego iko u modernoj istoriji demonstrirao Tito: u decenijama njegove neupitne vlasti, njegova zemlja – i samostalno i kao jedna od vodećih u pokretu nesvrstanih – izražavala je neslaganje sa krajnostima u politici i Istoka i Zapada a uživala je poštovanje na obje strane, izdašnu pomoć na Zapadu i status dobrodošlog poslovnog partnera u zemljama trećeg svijeta. S malo više samopoštovanja, iz toga su mogli dosta da nauče i sadašnji ja-pa-ja pretendenti na vlast.

Kemal Kurspahić
Radio Slobodna Evropa

Dino Multi-Services

PREVODI, NOTARSKI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Pružamo usluge:

- Notara, Apostille (međunarodna nadovjera dokumenta)
- prevoda i ovjere različitih vrsta dokumenata na engleskom ili na našem jeziku (punomoći, diplome, uvjerenja, ugovori, rodni i vjenčani listovi, nasljedničke izjave)
- popunjavanja aplikacija za zelene karte, državljanstva, pasoše, zaposlenja i sl.
- prevođenja (sudovi, imigracioni uredi, social security, dfcs, bolnice, banke, posao)

CENTAR ZA MALU PRIVREDU

NA JEDNOM MJESTU: ODLUKE - SAVJETI - RJEŠENJA

ADRESA: 919 OAK MOSS DR.
LAWRENCEVILLE, GA 30043
E-MAIL: DKRGO@BELLSOUTH.NET

tel.(678)429-4353

KRGO DINO

LERO TRAVEL
Phone 404-660-0910

Enver Šejtanić

1405 Wheatfield Drive
Lawrenceville, GA 30043

enver@lerotravel.com
Save money Book online

www.lerotravel.com

JEFTINE AVIONSKE KARTE LLC
Samo Ptice Lete Jeftinije

Jazmir Bešlija
owner

336 Springhaven Rd,
Lawrenceville, GA 30046

Tel 770.963.9684 ili 770.963.9685

Fax 888.404.8088
TravelBiH@Hotmail.com
www.TravelBiH.com

How can I help you?

PERSONAL SOLUTIONS:

- WFG Financial Needs Analysis
- Financial Goal Setting
- Recommendations and Implementation
- Term Life
- Whole Life / Final Expense Insurance
- Universal Life
- Index Universal Life
- College Funding Plans
- Estate Transfer Concepts and Solutions
- Disability Income
- Long Term Care
- Critical Illness / Chronic Illness Protection
- 401(k) / 403(b) Rollovers
- Traditional IRA / Roth IRA
- Immediate & Deferred Annuities

BUSINESS SOLUTIONS

- Cross Purchase Buy-Sell Agreements
- Key Person Insurance
- Executive Compensation Programs
- Business Continuation Strategies
- SEP and SIMPLE IRA
- Group Term

Dali Josipovic (678) 776-1395
Sr. Marketing Director, World Financial Group
3079 Crossing Park Rd, Norcross, GA 30071
Email: daliwfg@gmail.com
Fax: (770) 466-5613

World Financial Group, Inc. (WFG) is a financial services marketing company whose affiliates offer a broad array of financial products and services. Insurance products offered through World Financial Group Insurance Agency, Inc. (WFGIA). WFG and WFGIA are affiliated companies. WFG and WFGIA Headquarters: 11315 Johns Creek Parkway, Johns Creek, GA 30097-1517. Phone: 770.453.9300. WorldFinancialGroup.com

Otvorena medijska podrška na izborima u BiH

Izborna kampanja u BiH je na pola puta, a pojedini mediji u toj kampanji su se stavili u otvorenu podršku pojedinim političkim subjektima. Novinarstvo u BiH palo je na niske grane, smatraju stručnjaci.

Mediji u BiH će pravedno, profesionalno i stručno pratiti izborne aktivnosti uz dosljedno poštovanje novinarskog kodeksa. Elektronski mediji će pratiti predizborne aktivnosti i pridržavati se principa uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti. Nijedan politički subjekt ne može imati povlašten položaj u odnosu prema drugom političkom subjektu“.

Ovo je samo dio Izbornog zakona BiH koji se odnosi na medije i način kako treba da se ponašaju tokom izbornog procesa. Međutim na papiru je jedno, a u praksi nešto sasvim drugo, jer su građani BiH posljednjih nekoliko dana svjedoci neprofesionalnog izvještavanja kod pojedinih medija, u kojem je cilj da se diskredituje ili neki drugi mediji ili neka druga politička partija.

Novinarka sarajevskog „Oslobođenja“ Gordana Katanina kaže da je to posebno vidljivo u RS gdje se nikada do sada nije vodio ovako otvoren i prljav medijski rat:

„Mediji nikada do sada nisu zauzeli pozicije kao do sada. Mene brinu javni servisi, konkretno RTV Republike Srpske (RTRS), koja je isključivo u funkciji vladajuće političke partije, s obzirom na neizbalansirano izvještavanje. S druge strane mislim da je i BN televizija prešla crtu koja govori o potrebi objektivnog izvještavanja. Naravno, ne možemo nikoga koga građani ne plaćaju natjerati da ne favorizuje nekoga, ali vidljivo je da se radi o bezrezervnoj podršci opoziciji u RS“.

Sve ovo ne doprinosi profesionalnom novinarstvu iako je ovakvih uticaja u ranijim kampanjama takođe bilo. Međutim direktor Centra za kulturu dijaloga iz Sarajeva, Sanja Vlasisavljević, slaže se da je ova kampanja prljavija nego prethodne ali i da pojedini politički subjekti ne žele učestvovati u nekim medijima tvrdeći da su upravo oni u službi pojedinih politika.

„Prije par dana ste imali primjer Emira Suljagića (kandidat Demokratske fronte za člana Predsjedništva BiH op.a) koji je rekao da neće da učestvuje u emisijama Federalne televizije jer se ona svrstala na stranu određene političke partije koja je vjerovatno njegov konkurent. Ista se stvar dešava i u RS gdje RTRS i BNTV vode otvoreni rat, što političari koriste. Imajući u vidu da je težak izbor na građanima, u ovoj godini očito da ni mediji, a ni političari, ne prezaju od svih mogućih organizovanih poruka prema građanima kako bi baš njihove poli-

tičke opcije pobjedile. U svakom slučaju ostavlja ružan utisak to što gledamo na televiziji ali i drugim medijima“, kaže Vlasisavljević.

Direktor Mediacentera iz Sarajeva, Boro Kontić, kaže da je ovo što se dešava u medijima, kada je riječ o političkoj kontroli, stalno prisutno iako je taj uticaj dosta jači u RS nego u Federaciji BiH, gdje je tek par medija u direktnom vlasništvu političara: „Nije kao na RTRS-u koja je u potpunosti u rukama SNSD-a, čiji je direktor (Draško Milinović op.a) `juče` stigao iz kabineta predsjednika RS. U Federaciji je FTV bio u ruka-

ma SDP-a, više nije, bore se i oni. BHT još uspijeva da ostane čini mi se izvan tog uticaja. Situacija je loša, ali u suštini mi se uvijek suočavamo sa pritiscima od političkih do ekonomskih“.

Za medije i način izvještavanja nadležna je Regulatorna agencija za komunikacije BiH i to isključivo na emitovani sadržaj i na osnovu primljenog prigovora. Agencija reaguje samo po pitanju konkretnih programa,

recimo informativnog, dok je sve ostalo na uređivačkoj politici i pristupa određenoj temi. „U svakom konkretnom slučaju agencija reaguje dok u ostalom procesu stvar je uređivačkog pristupa određenoj temi“, rekli su nam u RAK-u BiH.

Prevazilazi granice dobrog ukusa

S druge strane ta medijska slika u BiH, ponašanje medija, koja je posebno došla do izražaja od početka predizborne kampanje, pokazuje da su se pojedini mediji, bilo da se radi o elektronskim, štampanim ili portalima, stavili u direktnu službu političkih subjekata, što se može vidjeti iz svakodnevnih izvještaja.

„Definitivno je da mediji u BiH, kada je riječ o ovoj predizbornoj kampanji, dodiruju dno, kada govorimo o profesionalizmu. U svijetu postoji praksa da mediji imaju svoje političke mentore, međutim ovo pevažilazi granice dobrog ukusa i profesionalizma. Ako se za privatne medije i može reći da smiju biti privrženi ovoj ili onoj opciji to svakako ne može biti javni servis, čiji smo svi mi vlasnici. Ali generalno gledajući, mediji u BiH u zavisnosti od interesa vlasnika, svrstavaju se na jednu od političkih strana“, zaključuje Vladimir Šušak iz Udruženja „BH novinari“.

Sabina Mortgage, Inc.

Mi kreiramo zajmove prema Vašim potrebama

703-537-5426

Nudimo čitav spektar programa koji uključuju:

COMMERCIAL LOANS – ZA KUĆE ZA RENTANJE

MULTI-FAMILY, MIXED USE, OFFICE, RETAIL

WEARHOUSE, STORAGE, AUTO SERVICE

**RESIDENTIAL LOANS IN VIRGINIA KOJI UKLJUČUJU: CONVENTIONAL, FHA, VA, JUMBO,
NO-MI-LOANS**

MINIMALNA DOCUMENTACIJA NA COMMERCIAL LOANS I VEOMA ATRAKTIVNE KAMATE!

Sabina Mortgage, Inc. Licensed in Virginia - NMLS #499850

2984 Trousseau Lane, Oakton VA 22124

Email: sabina@sabinamortgage.com

website: www.sabinamortgage.com

**WINDOW REPLACEMENT
DONE RIGHT.**

**Peace of mind from
the name you trust.**

1-800-908-8546

free in-home consultation

Exclusive Provider of
VantagePoint
Windows and Doors By simonton

**J.D. Power Highest in Customer
Satisfaction with Windows
and Doors, Four Years in a Row.
Tied in 2013.**

Simonton Windows received the highest numerical score among window and door manufacturers in a tie in the proprietary J.D. Power 2010-2013 Windows and Patio Doors Satisfaction Studies™ (Tied in 2013). 2013 study based on responses from more than 2,554 consumers measuring 11 brands and measures opinions of consumers who purchased new windows or patio doors in the previous 12 months. Proprietary study results are based on experiences and perceptions of consumers surveyed in January – February 2013. Your experiences may vary. Visit jdpower.com.

Ljepše lice izbora

Mlada lica na stranačkim bilbordima i znatno veći procenat mladih na kandidatskim listama, neke su od novina u ovoj predizbornoj kampanji. Da li je to dovoljno da 46% mladih neglasača u BiH ovaj put izađe na birališta?

Čini se da su po prvi put političke partije u BiH prepoznale populaciju mladih kao značajno biračko tijelo. Svoje liste obogatili su mladim snagama, a sa postera se građanima smiješe predstavnici partijskog podmlatka.

“Ukoliko je to samo predizborna maska da se plakati uljepšaju mladim licima, onda se tu, nažalost, radi samo o novom populizmu, a bojim se da će biti tako”, kaže Rusmir Pobrić, predsjednik političke inicijative “M1 Prava za mlade”.

“Nove ideje su dobrodošle”

Andrea Dorić kandidat je Socijalističke partije i u trci je za poslaničko mjesto u Narodnoj skupštini Republike Srpske. Ima 27 godina i tvrdi da su nove ideje i energija u njenoj stranici uvijek dobrodošle, da mladi imaju odriježene ruke.

“Mnogo je obrazovanih i stručnih mladih ljudi u politici koji unapređuju svoju partiju. Oni mogu dati nov kvalitet i mi tome težimo. Bila bi loša poruka da niko od mladih kandidata ne uđe u skupštinu”, smatra Andrea.

Njen kolega iz Demokratskog narodnog saveza, Boran Bosančić vjeruje da mnogo kvalitetnih pojedinaca nema no-

Predizborna fasada

Ako žele naklonost mladih, samim tim i glasove, prema njegovim riječima, političari će se morati potruditi u postizbornom periodu, ponuditi konkretne programe kojima ne moraju upravljati mladi već iskusni stručnjaci koji znaju šta rade.

Predstavnici političkih stranaka u BiH s ponosom ističu veliki broj mladih članova u svojim redovima. Podmladak predstavlja posebnu i navodno vrlo važnu strukturu unutar stranaka. Postavlja se pitanje imaju li prostora za nove inicijative, za promjenu kadrovske politike unutar partije, ili je stranačka disciplina na prvom mjestu.

vac za promociju te da zato ne mogu biti ni izabrani: “Kampanja mnogo košta, cijena jednog bilborda za mjesec dana je tri hiljade maraka. Promocija je neophodna kako bi ljudi čuli za vas, a mnogi nemaju mehanizme da dopru do glasača”, tvrdi Boran.

Mladi na plakatima, veterani odlučuju

Ipak, evidentno je da su mladi kandidati u ovoj kampanji dobili mnogo više prostora nego ranijih godina. Primijetio je to i politički analitičar Pejo Gašparević. “Rekao bih da je to taktički manevar, mimikrija. Stranke žele poručiti kako su se otvorile novim procesima. Međutim, činjenica je da partije u BiH nisu naklonjene mladim ljudima ni novim idejama.”

SUNNE LAW

Tough Advocacy & Compassionate Counseling

Call for a free Workers' Compensation case evaluation.

Nazovite za besplatnu konsultaciju. Nakon razgovora bit ćete sigurni da saradujete sa najboljim advokatom u Džordžiji

After talking to Celia Sunne, you will be confident that you hired the Best Attorney in Georgia.

Sunne Law- Protecting and Empowering Our Injured Clients for over 25 years

Sunne Law zastupa i vodi slučajeve povredjenih klijenata preko 25 godina

404-240-0975

651 Dallas Street, NE, Suite B, Atlanta, GA 30308

InjuryLawyerAtlanta.net

dish
YOU Choose The Deal!

CHOOSE ONE OF THESE GREAT OPTIONS!

Promotional Packages Starting At

\$19⁹⁹ mo

FOR 12 MONTHS
Not eligible for Hopper or iPad mini offer.

Upgrade to
DISH TODAY!

Join Without a Contract!

✓ **NO Contracts.**
✓ **NO Credit Check.**
✓ **NO Commitment.**

Not eligible for promotional pricing

ADD HIGH SPEED INTERNET

AS LOW AS ....

\$14⁹⁵ mo.

where available

CALL NOW – SAVE UP TO 50%!

1-800-267-9435

dish
AUTHORIZED RETAILER

Call 7 days a week 8am - 11pm EST Promo Code: MB0114

Important Terms and Conditions: Promotional Offers: Require activation of new qualifying DISH service. All prices, fees, charges, packages, programming, features, functionality and offers subject to change without notice. After 12-month promotional period, then current everyday monthly price applies and is subject to change. EFP: If you cancel service during first 24 months, early cancellation fee of \$20 for each month remaining applies. **NO Free for Life:** Additional \$10/mo HD fee waived for life of current account; requires continuous enrollment in AutoPay with Paperless Billing. **Premium Channels:** 3-month premium offer value is \$160; after promotional period, then current everyday monthly price applies and is subject to change. **Blockbuster** (phone requires online DISH account, broadband internet to stream content, HD-only channels not available with select packages). **Hopper Features:** Autoplay feature is only available with playback the next day of select primetime shows on ABC, CBS, FOX and NBC as part of PrimeTime Anytime feature. Both features are subject to availability. **Installation/Equipment Requirements:** Free Standard Professional Installation only. Certain equipment is leased and must be returned to DISH upon cancellation or unattended equipment fees apply. Upfront and additional monthly fees may apply. Recording hours vary: 2000 hours based on SD programming. Equipment comparison based on equipment available from major TV providers as of 8/19/13. Watching live and recorded TV anywhere requires a broadband-connected, 512k-enabled DVR and compatible mobile device. **Miscellaneous:** Offers available for new and qualified former customers, and subject to terms of applicable Promotional and Residential Customer agreements. State reimbursement charges may apply. Additional restrictions and taxes may apply. **Offers end 6/12/14.** © 2013 DISH Network L.L.C. All rights reserved. HBO®, Cinemax® and related channels and service marks are the property of Home Box Office, Inc. SHOWTIME is a registered trademark of Showtime Networks Inc., a CBS Company. STARZ and related channels and service marks are property of Starz Entertainment, LLC. All new customers are subject to one-time processing fee. Offers require 24-month commitment and credit qualification.

To što su podmladili svoje liste, partijama neće donijeti ni korist ni štetu, smatra Gašparević. "To je jedna politička zanimljivost, a glasove će opet dobiti veterani našeg političkog života. Onog momenta kad neko mlađeg uzrasta i "neuprljan" dođe na čelo ozbiljne partije, možemo govoriti o podmlađivanju političkih klasa u BiH", dodaje on.

Preko stranke do posla

Učlanjenje u političku partiju mnogi vide kao prečicu do zaposlenja. To je i objašnjenje velikog broja pristalica svih većih stranaka. Od toga većina nema nikakvu korist, pogotovo ako su samo pasivni članovi, ističu mladi političari.

"Lažna obećanja su veliki problem. Ljudi se učlane a da ne znaju ni program partije jer im neko obeća posao ili drugu korist. Priključuje se partiji samo reda radi", kaže Andra Dorić.

To ne čudi u situaciji kada do posla u javnom sektoru, koji je najveći poslodavac u zemlji, dolaze samo partijski članovi. Računica je jasna, mladi se vode idejom da vrijedi pokušati.

Andrea i Boran ne kriju da im je stranka omogućila zaposlenje. Oboje rade u državnoj firmi i za bh. prilike su dobro zbrinuti.

Dvadesetsedmogodišnja banjalučanka Jelena Bajić smatra da su mnogi i ušli u politiku jer "nisu imali drugog posla". Ne znači joj mnogo što svoje vršnjake vidi među kandidatima.

"Ne mogu se uhvatiti za ono što nam stranke serviraju posljednjih sedmica tokom kampanje, pa da im iz tog razloga dam svoj glas. Izlazim na izbore uvijek, ali zaista nemam predstavu za koga ću ovaj put glasati. Sve je gore od goreg", kaže Jelena.

"Političari računaju na generacijsku solidarnost"

Student Vojislav Savić smatra da je važan politički program koji zastupaju, a ne da li su mladi ili ne.

"Meni lično to nije nikakvo ohrabrenje. Čak i ako neko od tih mladih dođe na neku funkciju, ne znači da će se boriti za bolji položaj svoje populacije, već će zastupati partijske interese", kaže ovaj dvadesetdvogodišnjak.

Da će mladi glasati za mlade ne vjeruje ni Mirela Kajkut, kandidat za poslanika u NSRS ispred Srpske demokratske stranke.

"Važno je da naša generacija u što većem broju izađe na izbore. U tom smislu mislim da je važno što su mladi dosta prisutni na listama. Nadam se da je to motivišuće za njih."

Slaže se s kolegama iz suparničkih partija u tome da članstvo i aktivnost u stranci većina vidi kao rješenje za nezaposlenost. Ističe da je ona lično, do posla koji trenutno radi došla isključivo zahvaljujući vlastitom trudu, jer je bila najbolji student u svojoj generaciji a trenutno je na doktorskim studijima.

PainFreeAtlanta.com

Saobraćajni Udesi | Povrede Na Poslu
Padovi na Privatnoj Imovini

Pain Free Atlanta je mreža doktora i advokata koja postoji da se pobrine o vama nakon saobraćajne nesreće, povrede na poslu i pri padu na privatnoj imovini.

Kada vam zatreba prava pomoć Pain Free Atlanta je uz vas!

Ako želite da zakažete termin pozovite
404-333-7777

Više lokacija u Atlanti.

Mirela Žižić
Marketing Koordinator
painfreeatlanta@gmail.com

www.painfreeatlanta.com

VIRTUAL PROPERTIES REALTY

Osman "Cico" Vujinović

cell: 404-550-8054
fax: 404-641-1831
e-mail: osmanvu@gmail.com

**Specijalnosti:
bankovne kuće,
foreclosure i HUD kuće**

tel > 1.773.525.4889

fax > 1.773.435.6753

e-mail > info@styletravelusa.com

<4109 North Kedzie Ave, Chicago, IL 60618>

NAJPOVOLJNIJE karte za Bosnu, Srbiju, Hrvatsku, Crnu Goru, Makedoniju, Sloveniju i sve ostale destinacije!

Nudimo i usluge prevoda, popune i ovjere dokumenata.

Nudimo i
paket aranžmane za

- * Mexico
- * Caribbean
- * Hawaii

< www.styletravelusa.com >

Mržnja kao adut u kampanji

Predizborne manipulacije u BiH: Analitičari upozoravaju na porast međunacionalne netrpeljivosti pred opšte izbore u BiH, što se vidi i po povećanju napada na vjerske objekte u odnosu na prošlu godinu. Naročito zabrinjava to što u incidentima učestvuju uglavnom mladi, te što se i dalje takvi slučajevi adekvatno ne kažnjavaju. Prisutna je i velika tolerancija prema govorima političara koji raspiruju mržnju.

U ovoj godini povećan je broj napada na vjerske objekte u Bosni i Hercegovini. Do sada ih se dogodilo 28 ili za pet više nego protekle godine u istom periodu, pokazuju to podaci Međureligijskog vijeća Bosne i Hercegovine. Posljednja dva napada dogodila su se prije nekoliko dana kada su u napadima vandala nakon polufinala i finala Svjetskog prvenstva u košarci oštećene Čaršijska džamija u Prijedoru i džamija Ferhadija u Banjaluci. Stručni saradnik u Međureligijskom Vijeću Bosne i Hercegovine ispred Islamske zajednice Emir Kovačević ističe da te napade treba posmatrati sa posebnom pažnjom.

„Možemo reći da je to jedan primjer napada za koji smo mi najviše zabrinuti. Imate više vrsta napada – to može biti koristoljublje, ili kao što su ova dva slučaja kada se želi poslati jedna negativna poruka određenoj populaciji, određenoj sredini da nije dobrodošla.“

Imam Čaršijske džamije u Prijedoru Omer ef. Redžić kaže da su verbalne uvrede i napadi na objekte Islamske zajednice u tom gradu nešto što ozbiljno ugrožava sigurnost među povratnicima. Tvrdi da se čak ni on više ne osjeća sigurnim nakon posljednjih napada.

„Nije sva šteta u šteti, što je razbijen prozor, nego je šteta u tom nekom osjećaju straha koji prožima nas Bošnjake koji žive ovdje, jer to se ponavlja svaki put kad ima neka pravoslavna fešta ili Srbija igra. To se vraća tako što se skrnave vjerski objekti.“

Predstavnik Jevrejske zajednice u BiH Igor Kožemjakin mišljenja je da glavni problem predstavlja to što se počinioci

REALTY PROFESSIONALS

**BUYING • SELLING • LEASING
RESIDENTIAL • COMMERCIAL**

**ARMIN MEHMEDOVIC
(404) 512-0509**

arminsellsatlanta@yahoo.com

NOW HIRING!

Over The Road Owners Operators & Company Drivers

BEST WAY SERVICES, LLC

**RECEIVE A \$500 BONUS
AFTER 6 MONTHS OF EMPLOYMENT**

1985 NW 94th St. Suite G, Clive, IA 50325
5419 Gravois Ave, St. Louis, MO 63116

- *Offering good rates
- *Satisfactory safety rating
- *Working with all major brokers
- *Dedicated lane position available
- *Team driving position available
- *Fuel card
- *Paid per mile or percentage
- *24 hour emergency dispatch service available for drivers
- *Help with IFTA filing

Also hiring experienced dispatcher for the St. Louis office.

For more information please contact Besim or Amela at:
515.554.1711 or 515.276.0646

napada ne kažnjavaju na adekvatan način.

„Kazne su veoma niske, uglavnom se radi o uslovnim ili novčanim kaznama. Još niko nije otišao u zatvor zato što je napravio vandalski čin kao što su raznorazne porušene crkve, zapaljane džamije itd. Uglavnom su, nažalost, manjinske zajednice te koje su na meti vandala.“

Analize pokazuju takođe da se napadi na vjerske objekte dešavaju najčešće oko velikih vjerskih praznika, sportskih manifestacija te političkih okupljanja. Posebnu težinu situaciji daje predizborna kampanja u kojoj se ni političari ne libe da, na konto svoje popularnosti, na određen način šire nacionalnu i vjersku netrpeljivost. Urednik Magazina Buka Aleksandar Trifunović mišljenja je da se pogotovo stranke na vlasti toga pridržavaju, jer druge teme javnosti gotovo ni ne nude.

„Na taj način tumačeći politiku, javnost smatra da je potpuno normalno vrlo često mržnju i netrpeljivost iz političkih govora prenijeti na dnevno djelovanje na taj način što ćete se ponašati vandalski prema vjerskim objektima druge nacije. Moramo voditi računa da to nisu jednokratni incidenti, nego nešto što je produkt vrlo česte tolerancije govora mržnje u govorima političara koji obavljaju vrlo, vrlo visoke funkcije.“

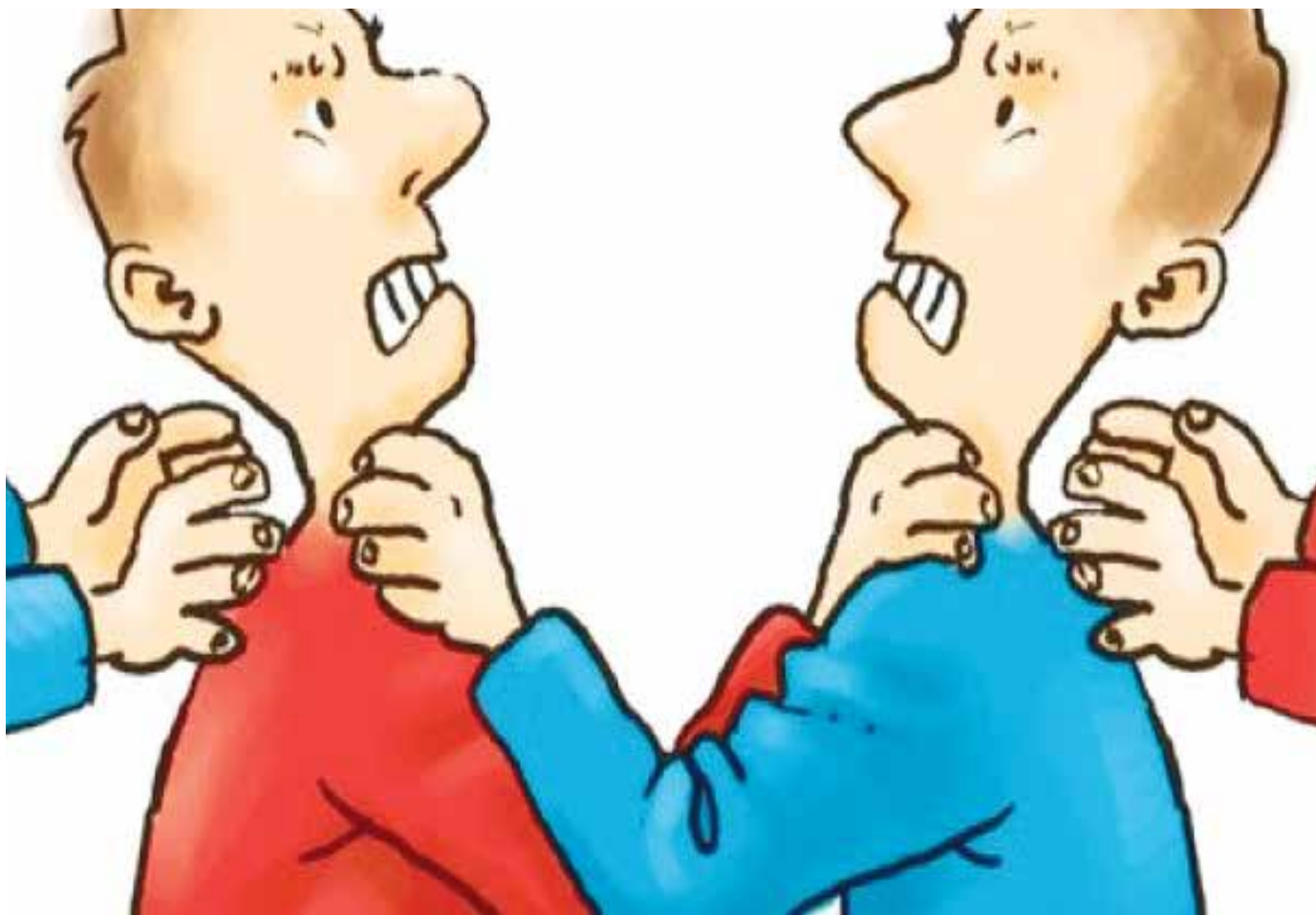
Pitanje je i koliko se vjerski prvaci odvajaju od politike, te koliko oni svojim postupcima podstiču razvoj tolerancije ili netrpeljivosti. Posljednji primjer je razdor oko novoizgrađene pravoslavne crkve u Dugom Polju nedaleko od Mezarja

Potočari kod Srebrenice. Za jedne - to je potreba vjernika i sloboda ispovijedanja vjere, za druge toliko viđeni inat i uvreda za srebreničke žrtve. Kao svijetao primjer distanciranja od politike jeste potez muftije mostarskog Salem ef. Dedovića, koji je prije nekoliko dana zabranio predizborno predstavljanje kandidata SDA ispred Koski Mehmed-pašine džamije u Mostaru.

„Novi čovjek na čelu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, uvaženi reisu-l-ulema Kavazović, unio je zaista čitav niz novina glede ne samo ovih izbora, nego i u politički život Bosne i Hercegovine, distancirajući se od direktnog miješanja ili podupiranja određenih političkih opcija. Bilo bi dobro kada bi se na njegovom primjeru slično ponašale i druge vjerske zajednice u Bosni i Hercegovini“, kaže profesor mostarskog Sveučilišta Mile Lasić.

Nešto se pod hitno mora mijenjati, jer je posljednjih godina prisutan porast nasilja, ne samo prema vjerskim objektima, već i prema drugačijima u svakom pogledu. Posebno otežava to što se netolerancija vidi naročito među mladim ljudima, iako oni nisu bili ni rođeni u vrijeme ratnih strahota.

„Ja otvoreno mogu reći i to garantujem, da su se ljudi osjećali sigurnije par godina poslije rata nego što se osjećaju danas u pojedinim sredinama. Veliki broj ljudi odlučuje se i da napušta Bosnu i Hercegovinu potpuno, strahujući od mogućih ishoda.“

FASTV

NOVO HAYAT PAKET OD SAD NA FASTV!

za samo **\$20**

Mjesečno
Uključujući takse!

+ 100 TV Kanala samo
+ FREE HD BOX

ZOVITE FASTV I GLEDAJTE **100+ TV KANALA** iz Balkana za samo **\$20**

1-866-639-8911

Address: 2320 Arthur Ave Bronx, NY 10458

Telephone: 1-866-639-8911

Website: www.FASTV.com

„Putinizacija“ istočne Evrope

Povratak manirima autoritarne politike nije novost na istočnim granicama EU. Širenje ruskog uticaja u Ukrajini i Moldaviji postavlja pitanje dokle će ići putinizacija vlasti u Mađarskoj, Rumuniji i Bugarskoj.

Nevladina organizacija Fridom haus (Freedom House) godinama upozorava na nazadovanje procesa demokratizacije u novijim članicama Evropske unije. Na listi takozvanih konsolidovanih demokratija, Mađarska zauzima ubjedljivo posljednje mjesto, iza baltičkih zemalja, Poljske i Češke. Bugarska i Rumunija dospjevaju tek u grupu polu-konsolidovanih demokratija. Zajedničko tim zemljama jeste to da njihovi vlastodršci „pod izgovorom reformi sistematski razgrađuju demokratsko uređenje“. Fridom haus je još prije dvije godine upozorio na putinizaciju srednje i istočne Evrope.

Gunter Krihbaum (Gunther Krichbaum), šef Evropskog odbora u Bundestag-u, smatra da je termin putinizacija nesrečno skovan jer vlastodršci u Mađarskoj, Rumuniji i Bugar-

skoj ne mogu da se uporede sa Putinom. „Uprkos određenim kozmetičkim greškama, svi oni su izabrani na demokratskim izborima“, kaže Krihbaum, ali ne poriče da situacija u pomenutim zemljama predstavlja veliki izazov za EU: „To je pitanje vjerodostojnosti: da li evropske vrijednosti poput slobode, demokratije i pravne države tek propagiramo prema spolja – recimo u procesu proširenja EU – ili ih uz to i sami primjenjujemo i živimo“, dodaje njemački demohrišćanin.

Istočni uzori

Mađarska je godinama važila za uzornog đaka evropskih integracija, ali ta vremena djeluju kao davno prošlo vrijeme. Budimpešta je pod palicom samouvjerenog premijera Viktora Orbana zauzela autoritarni kurs, a njegovi konzervativci saraduju i sa antisemitskim Jobikom. Orbanova obraćanja javnosti kao da pišu Putinovi tekstopisci: riječ je tu o neprijateljima Mađarske, „stranim interesima protiv našeg naroda“ koji su podržani iz „međunarodnih finansijskih krugova“. Time se

Viktor Orbán

misli na aktiviste civilnog društva, čije se prostorije pretresaju, a dokumenti i računari zapljenjuju. Osim Rusije, još dvije zemlje Orban navodi kao uzore: Tursku i Kinu.

Slični su uzori i rumunskog premijera Viktora Ponta. On često govori da privreda Rumunije mora da se okrene istoku zbog „trajne recesije u evrozoni“. Drugog novembra će Pontino ime stajati na glasačkom listiću na predsjedničkim izborima. On je kandidat postkomunističke Socijaldemokratske stranke, ali je naprasno otkrio svoju vjeru. Ponosan je, ponavlja u brojnim TV-nastupima, što se kandiduje kao „pravoslavni Rumun“, čime Ponta hoće da naglasi da je njegov glavni protivkandidat Klaus Johanis pripadnik njemačke evangeliističke manjine.

U poređenju sa dvije pomenute zemlje, situacija nije mnogo srećnija ni u Bugarskoj. Bilo je samo pitanje vremena, a desilo se u maju ove godine: njemačka vlada je upozorila na uticaj Rusije na bugarsku politiku. Desilo se to u internom papiru koji je dospio do njemačke štampe. Tu piše da bugarski socijalisti imaju stari komunistički kadar, saradnike starih tajnih službi i tajkune koji prave biznis sa Putinovim oligarsima. Tvrdi se da Moskva ima direktan uticaj na bugarsko zakonodavstvo. Tako je Bugarska pohrlila u izgradnju Južnog toka,

uprkos upozorenjima iz Brisela. Blokada tog projekta važna je tema pred vanredne parlamentarne izbore.

Potrebna „primjerena“ reakcija

Erozija demokratskih vrijednosti u tri članice Evropske unije ne mora nužno da se povezuje sa uticajem Rusije, smatra politikolog Kaj-Olaf Lang (Kai-Olaf Lang) iz berlinske fondacije Nauka i politika. „Prije bih posmatrao obratno: djelimično potiskivanje liberalne demokratije i rastuća ne-transparentnost upravo otvaraju prostor za uticaje, između ostalog sa istoka i iz Rusije“, kaže Lang i dodaje da Evropska unija mora da povuče jasne crte: koji procesi nisu baš primjereni, ali se mogu progutati, a koji predstavljaju prijetnju po temelje demokratije. Onda, naravno, ne treba zaboraviti ni sankcije.

„Primjerenu“ reakciju traži i uticajni njemački poslanik Gunter Krihbaum. On predlaže uspostavljanje stalnog monitoringa demokratije i osnovnih prava u svim članicama EU – nešto poput pravosudnog barometra Evropske komisije. „Time ne želim da poreknem da smo ovdje primorani na svojevrzni raskorak, jer su članice Evropske unije suverene države koje u uređivanju unutrašnjih odnosa imaju širok manevarski prostor.“

Intervju: Suad Kurtćehajić

Dejton nam je dao snažno oružje koje može razvlastiti entitete!

U članu 3. stavu 5. Ustava Bosne i Hercegovine postoji odredba od neprocjenjivog značaja za integraciju naše države i ona predstavlja slovo odnosno izvorni „Dejton“. Punom primjenom te odredbe BiH bi mogla dobiti više nadležnosti na nivou države nego što je to imala čak i Ustavom Republike BiH.

Tvrđi to dr. Suad Kurtćehajić, redovni profesor na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu, koautor nekoliko udžbenika koji tretiraju politički sistem BiH, te autor više desetina naučnih i stručnih radova. U posljednje vrijeme profesor Kurtćehajić u javnosti je snažno angažiran na promociji ispravnog tumačenja aneksa 4. Dejtonskog mirovnog sporazuma, odnosno Ustava BiH.

Problem u neznanju

U intervjuu za naš list tvrdi da je, dok god Dejtonski sporazum bude osnov političkog sistema BiH, važno da se svaka riječ, svaki zarez koji može poslužiti integraciji BiH iskoristi u tu svrhu. Potcrtava kako treba imati u vidu da su upravo to protagonisti velikosrpske politike iskoristili za slabljenje dr-

žave BiH i jačanje entiteta.

- Da pojasnim. Članom 3. definirane su nadležnosti i odnosi između institucija BiH i entiteta. U nadležnost institucija BiH data su vanjska, vanjskotrgovinska, carinska te monetarna politika, finansiranje institucija i plaćanje međunarodnih obaveza, imigracija, izbjeglice i azil, provođenje međunarodnih i međuentitetskih politika i regulacija krivičnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom, uspostavljanje i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacija, reguliranje međuentitetskog transporta, kontrola zračnog prometa.

U članu 3. stavu 3. stoji da će sve vladine funkcije i moći koje nisu izričito date u ovom ustavu institucijama BiH biti funkcije i model entiteta. To je takozvana pretpostavljena nadležnost entiteta. Međutim, ovu nadležnost entiteta ograničava odredba koja je sadržana također u ovom članu, a pod stavom 5., koji govori o dodatnim nadležnostima BiH. Dodatne nadležnosti nisu taksativno pobrojane kao što je to urađeno u članu 3. stavu 1., već su date u drugačijoj formi koja u nekim dijelovima zahtijeva tumačenje jedinog validnog tu-

Odabrana medicinska pomagala
 Razni medicinski proizvodi i predmeti
 koji se koriste za njegu oboljelih
 Primamo Medicare, Medicaid i većinu
 osiguranja

BESPLATNA DOSTAVA LIJEKOVA NA VAŠU KUĆNU ADRESU

Vrijeme dostave lijekova:

Ponedjeljak-Petak 10A.M. - 6 P.M.

Mogućnost dogovora termina isporuke

Dostavljamo lijekove svim penzionerima u Atlanti

Tel: 678-790-2748

PharmaLife
 6330 Primrose Hill Ct, Suite 103
 Norcross, Ga 30092
 Ph: 678-790-2748

Radno vrijeme apoteke:
 Ponedjeljak-Subota
 9:30 A.M.-5:30 P.M.

-I mnoštvo drugih nužnih potrepština za kućnu apoteku

mača - visokog predstavnika - ističe profesor Kurtćehajić.

Šta to konkretno znači?

- U toj odredbi stoji da će BiH preuzeti nadležnost za takva pitanja o kojima se entiteti slože. Moramo priznati da za realizaciju ovog dijela odredbe treba neko bolje vrijeme, ali ona ukazuje da entiteti mogu, ako žele, bilo koju nadležnost prebaciti s entitetskog na državni nivo. Dalje stoji da će BiH preuzeti nadležnosti koje su u skladu s aneksima od 5. do 8. Ovim dijelom odredbe slovom Dejtona državi su data u nadležnost sva pitanja koja se tiču ljudskih prava kao i ona koja se odnose na izbjegle i raseljene osobe.

Međutim, najvažniji je dio odredbe famoznog člana 3. stava 5., koji kaže da će BiH preuzeti nadležnost za takva pitanja koja su potrebna da se očuva suverenitet, teritorijalni integritet, politička nezavisnost i međunarodnopravni subjektivitet države te da dodatne institucije mogu biti uspostavljene prema potrebi kako bi se vršile ove nadležnosti.

Na osnovu ove odredbe, a imajući u vidu da je visoki predstavnik jedini validni tumač civilnog dijela Dejtona, on ima jača ovlaštenja nego sve institucije države, jer može svojom odlukom, a na bazi navedenog člana, dati u nadležnost i policiju i školstvo i zdravstvo i brojne druge nadležnosti za koje on procijeni da su potrebne da se očuva suverenitet, teritorijalni integritet, politička nezavisnost i međunarodnopravni subjektivitet Bosne i Hercegovine.

To pravo postoji, a na nama je da vršimo pritisak da se ova odredba implementira. Jer, pravo neće doći samo po sebi. Moramo insistirati na njemu. Ne smijemo razmišljati da je politika iznad prava i da ne postoji konsenzus u međunarodnoj

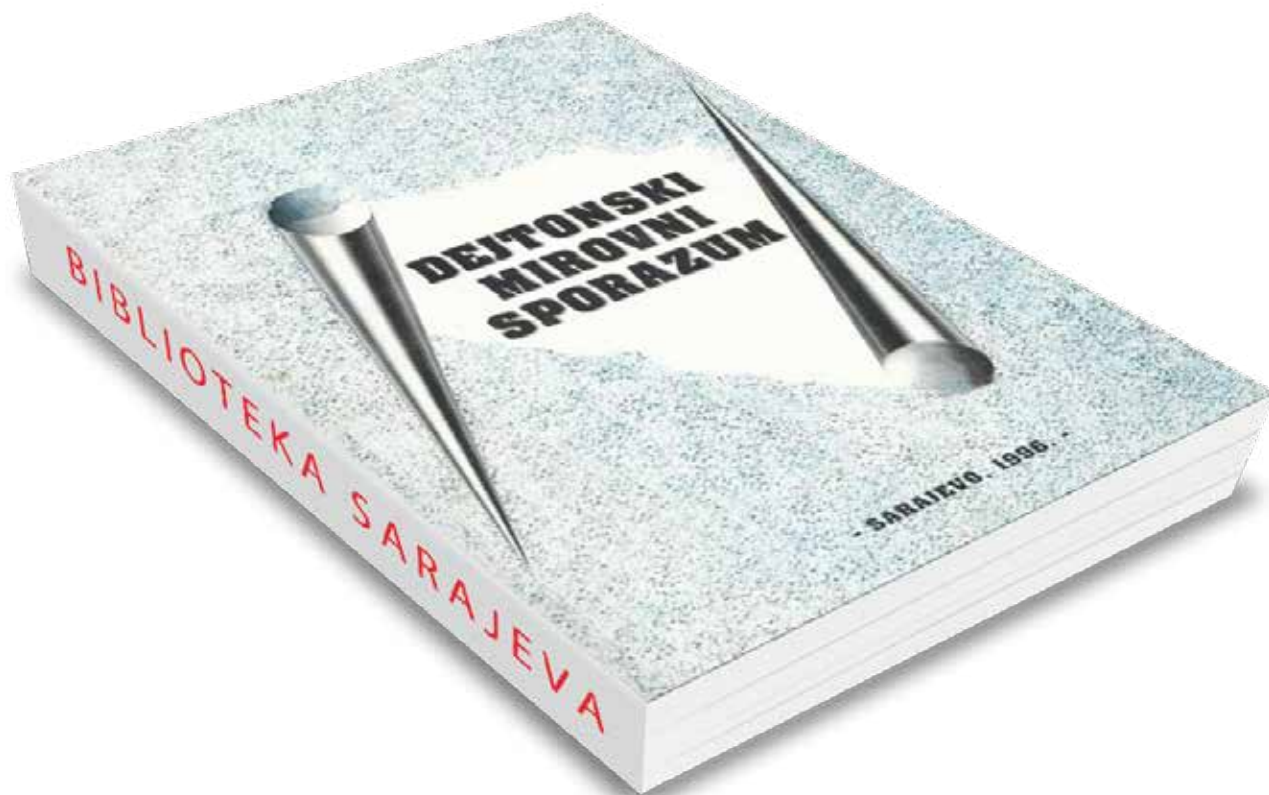
zajednici da bi se ova odredba primijenila, jer nikakva volja međunarodne zajednice nije potrebna da bi se ova odredba primijenila. Ako se unatoč budućim pritiscima pojedinih političkih opcija bude vršila ignorancija ove odredbe, to bi značilo neizvršavanje možda najvažnijeg dijela Dejtonskog sporazuma, što bi u pravnom smislu bio još jedan mogući osnov poništenja ovog međunarodnog ugovora i povratak Ustava RBiH.

Ako je to tako, kako to da je sve ove godine ta odredba zanemariavana, pogotovo od visokih predstavnika?

- Mislim da je problem u neznanju. Moji kontakti i počasalni razgovori s pojedinim liderima političkih stranaka govore mi da je ova odredba za njih špansko selo. Visoki predstavnici koji su bili prisutni u BiH trebali su znati za ovu odredbu, ali stječem dojam da se nisu puno udubljavali, da ne kažem da je nisu razumjeli, a nijedna politička opcija u BiH pri tome do sada nije na njih vršila pritisak da izvrše tumačenje, posebno dijela odredbe koji se odnosi na pitanja koja su potrebna da se očuva suverenitet, teritorijalni integritet, politička nezavisnost i međunarodno pravni subjektivitet BiH. Da su ovu odredbu razumjeli visoki predstavnici, oni su mogli uspostaviti policiju na nivou države.

Prema aneksu 10. članu 5. visoki predstavnik je konačni organ za tumačenje ovog sporazuma. Mislim da će aktuelni visoki predstavnik Valentin Incko (Inzko) dobro proučiti ovu odredbu, a moram priznati i da je izrazio želju da prodiskutiramo o ovoj odredbi, što mi govori o njegovim dobrim namjerama.

Kako komentirate to što političke snage koje su sve ove godine bile na vlasti, a koje se vole nazivati probosanskim,

one call

could save you 28%
on car insurance*

Call 1-855-297-3881 to see how much you could save.

esurance
an Allstate company

*National average annual savings based on data from customers who reported savings by switching to Esurance between 12/1/11 and 4/30/12.
© 2012 Esurance Insurance Services, Inc. All rights reserved. CA License #0G81629

Olde Salem Apartments

CALL FOR SPECIAL OFFERS*

- *2 Bedroom Apartment Homes
- *Total Electric
- *Free Water
- *Pool & Clubhouse
- *W/D Connections
- *Ceiling Fans, Mini Blinds & Drapes
- *Large Patios/Balconies

NO APPLICATION FEE!**

**Za sve informacije na našem jeziku
obratite se Nermini. Tel: 770-963-7057**

345 Stone Mountain St. - Lawrenceville, GA 30045

Directions: I-85 North to 316 towards Lawrenceville/Athens.
Exit GA 120 East & turn right. Go about 1 mile to Langley Dr.
& turn right. Turn right at Constitution & turn right onto Stone
Mountain St. We are on the left.

*Prices & Specials Subject to Change. **With Approved Credit.

nisu marile za tu odredbu Ustava BiH?

- Neznanje. Mislim da se naši političari nisu puno udubljavali u pravnu suštinu Dejtona, ali njihovi savjetnici su morali pretresti svaku mogućnost koja može pomoći integraciji Bosne i Hercegovine, no, nažalost, nisu. Ponašali su se kao prosjaci koji mole pomoć od međunarodnih faktora kad je BiH u pitanju, a pri tome su sjedili na škrinji prepunoj zlata a da je nisu ni pokušali otvoriti. Dakle, imaju rješenje, ali ne znaju za njega. A pravo nećete dobiti ako ga ne tražite. Zato i moramo tražiti implementaciju ove odredbe.

Dodikova politika

Zašto mislite da je baš sada potrebno da visoki predstavnik koristi ovu odredbu Ustava BiH? Prijeti li nam razbijanje BiH?

- Aktuelni visoki predstavnik će, bar se nadam, u ovoj odredbi vidjeti oružje takve snage za integraciju BiH koja može promijeniti njenu sudbinu, a pošto Milorad Dodik stalno voli da naglasi da on prihvata samo izvorni Dejton, može mu se ukazati da ova odredba daje ovlaštenje praktično jedino visokom predstavniku koji može odlučiti koje to nadležnosti treba dati BiH. Ova odredba može razvlastiti entitete.

Što se tiče politike Dodika, ona je na fonu dokumenata srpskih akademika kako u Beogradu tako i Banjoj Luci, gdje je osnovni postulat da Srbi, bez obzira na vrijeme i žrtve, ne smiju odustati od svesrpskog ujedinjenja. Ova politika, koja je donijela mnogo patnje nesrpskim narodima, ali i samim Srbima, je kurs kojim ide Milorad Dodik.

Kako Vi komentirate Dodikovu nedavnu posjetu ruskom predsjedniku Vladimiru Putinu, gdje, ipak, nije bilo ni riječi o secesiji!

- Putin je moćna politička figura, tako da je Dodik samom

činjenicom da je primljen od predsjednika Rusije smatrao da je ostvario značajne političke poene na unutrašnjoj sceni. Prava je suština da manji entitet u BiH može Putinu samo poslužiti kao moneta za potkusurivanje u razrješenju za njega važnijih problema, a prije svega pitanje Krima. Mnogo puta je tako Rusija funkcionirala prema srpskom narodu dajući im nadu i ostavljajući ih čim bi postigla svoje ciljeve s evropskim partnerima.

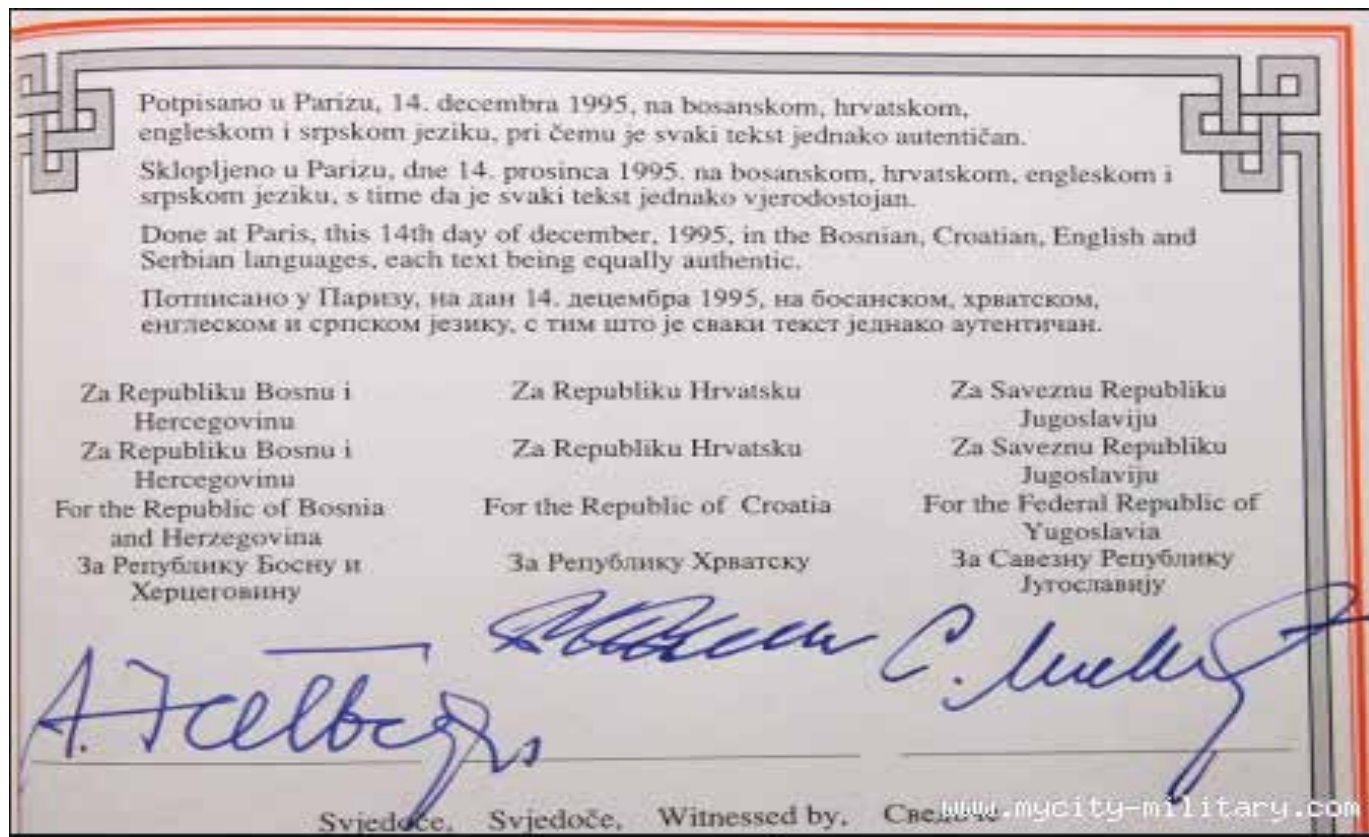
Velika je šteta da ni Dodika kao nekadašnje nade međunarodne zajednice nije zaobišao virus srpskog nacionalizma koji Srbima ništa dobro nije donio. Mislim da je bosanskim Srbima mnogo bolje da promijene kurs svoje politike i da se okrenu BiH kao svojoj istinskoj i jedinjoj domovini, jer politika koju trenutno vodi Dodik donijela je posljedice kroz koje smo prošli prije dvadesetak godina i ne može donijeti ništa drugo nego nove patnje i stradanja.

Narod treba povjeriti svoju sudbinu novim nekompromitiranim političkim opcijama

Možete li prokomentirati aktuelnu političku scenu u BiH i šta kao intelektualac, profesor, ali i građanin, očekujete od predstojećih izbora?

- Nikad gore nije bilo. Mislim da je narod u ove dvije decenije uvidio da su predizborna obećanja puste riječi. Prevaren od svih velikih stranaka koje su bile na vlasti i iznevjerili očekivanja naroda, došao je u situaciju da glasa ne za boljeg nego za manje lošeg. Druga varijanta je povjeriti svoju sudbinu novim nekompromitiranim političkim opcijama. Potrebno je u BiH promijeniti ugao gledanja na politiku. Politika je u funkciji služenja građanima i narodima, a ne u lične svrhe.

Političar je teško zanimanje ako se pošteno radi jer zahtjeva veliku energiju. Satisfakcija za to ne smije biti novac, iako

**Dodite i kupite sve na jednom mjestu
UŠTEDITE I VRIJEME I NOVAC!**

**Clarkston Village Shopping Center
926 Montreal Road
Clarkston, GA 30021**

926 Montreal Road, Clarkston, GA

404-296-6493

**THRIFTOWN
Clarkston Village**

je normalno da imaju kvalitetnu nadoknadu za svoj rad, ali imajući pri tome u vidu i opće finansijsko stanje zemlje, jer političar mora dijeliti svoju sudbinu s narodom. Ako to ne mogu prihvatiti potencijalni političari, neka idu putevima ekonomije, gdje neće biti budžetski korisnici i na teretu naroda, pa ako imaju sposobnost da zakonito stvore veliko bogatstvo, niko ih neće osporavati. Nadam se da će doći vrijeme da i mi procesuiramo naše sanadere i vidoševiče, što će mnoge političare učiniti opreznijim u pogledu njihove gramzivosti.

Mnogi kažu da će ovi izbori biti prijelomni kada je riječ o pravcu kretanja naše države prema budućnosti. Slažete li se s tim?

Ne mislim da se nešto puno može promijeniti izborima. Može lako biti „sjaši Kurta da uzjaše Murta“. A opet, ako bi nove političke opcije došle na scenu, pitanje je kadrovskog kapaciteta kojim raspolažu da bi napravili ozbiljnije promjene. Ja bih, pravo da Vam kažem, volio kada bi političari malo vremena posvetili idejama intelektualaca.

Kako biste opisali sve godine vladanja, uvjetno rečeno, bošnjačkih ili probosanskih stranaka?

- Katastrofalno! Pred svojim očima smo vidjeli nastajanje nove klase političara koji su živjeli od naroda, sebi uzimali gotovo sve, a narodu davali mrvice. Takvo ponašanje političara dovelo je do zaključka da je politika najprofitabilnija „grana privrede“. Ljudi koji nisu imali ništa ili skromnu imovinu danas su tajkuni. Propušteno je zbog takvog odnosa da se mnogo toga riješi kad je u pitanju integracija Bosne i Hercegovine još u prvim fazama njene dejtonske egzistencije.

Bošnjačkim političarima nedostaje razvijenija državotvorna svijest, jer sve što su stvorili može biti dovedeno u pitanje ako ne nađu odgovore na kontinuirano urušavanje BiH od istih onih velikosrpskih snaga i njihovih nasljednika koji su zavili u crno mnoge građane BiH.

Probosanske snage moraju u tom smislu preuzeti inicijativu i nadmoć kako bi se razbila i obeshrabrila politika onih snaga koje BiH ne žele dobro. Borba za opstanak BiH traje, jer tek kad BiH uđe, prije svega u NATO, a potom i Evropsku uniju, možemo reći da je osigurala svoje mjesto pod suncem.

Autor: Amil DUČIĆ

Profesor Suad Kurtćehajić

**NAJPRISTUPAČNIJE CIJENE REKLAMIRANJA
NA TELEVIZIJI!**

***Imate biznis? Želite više posla?
Oglašavajte se i Vi na televiziji!***

1-877-747-6097 :: info@europlus.tv

Reklamirajte Vaš biznis za samo

\$250 mjesečno

(dužina trajanja ugovora 6 mjeseci)

Privatne poruke i mali oglasi

\$100 mjesečno

(bez ugovora)

UZDUŽ I POPRIJEKO KROZ BIH: Sanski Most, pedeset nijansi zelene

Na put krećemo u dogovoreno vrijeme, tako da u Sanski Most, s pauzom u Jajcu, stignemo do dva. Ne žuri nam se, a razlog putovanju je poluposlovan: Braco hoće da se obavijesti o biznisu s jelovim iglicama. Idemo njegovim pežoom na plin.

Braco je investicijom u plin zadovoljan. Isplatila se za šest mjeseci gradske vožnje. On je mašinski inženjer (zajedno smo završili matematičku gimnaziju) i razumije se u te stvari, iako prihvata i moju računicu da bi čovjek jednako dobro prošao i kad bi se s plina prebacio na taksu i rentakar. Sve zavisi od toga za šta mu auto stvarno treba.

Braco je mijenjao nekoliko poslova u struci, radio za strance i za državu, ali sanja da otpočne svoj biznis i trenutno taj san ima miris eteričnih ulja. Sam je, proučavajući tehnologiju na internetu, konstruisao pokretni pogon za destilaciju mirisnog bilja, prilagođen gabaritima i čvrstini folksvageno-

vog kombija. Na tu je ideju došao nakon što je odustao od pčelarstva:

“Treba ti najmanje 5000 da počneš radit. Dozvola od ovog, atest od onog, tamo mišljenje, ovamo uvjerenje, hiljadu problema. I kome da kažeš čekajte ljudi, pa odakle mi, od čega ću kupit pčele i košnice ako sve što imam vama trebam dať. I onda ti kažu majka domovina. Koja majka pije krv svojoj djeci?”

Zaista, šta ima čovjek od nezavisne i suverene domovine, ako je sam zavisan od banaka i suveren dok mu ne ukinu bezvizni režim.

Zgodno mjesto da se to zapita je muzej zasjedanja AVNOJ-a u Jajcu. Ulaz košta 1 KM i ta cijena je u hladnim danima realna, jer grijanje ne radi i posjetilac ne izdrži dugo. Ako je kroz obrazovni sistem prošao tapkajući Titovim stazama revolucije onda ne mora čitati silna dokumenta izložena u vitrinama nego se može usredsrediti na bizarnosti. Naprimjer, na fotografiju

naslovnice Srpske riječi, kojom dominira naslov: Živjela narodna vlada Hrvatske!

Postavka podsjeća na onu predratnu, sa praznim stolicama, foteljom i binom, i očito igra na dvije karte: jedna je jugonostalgija, ili kako god se nazvao osjećaj da je bolje nositi štafetu mladosti nego pipkati pehar lige šampiona, a druga je obrazovna: možda facebook generacija otkrije kako se lajkati može i bićem, a ne samo prstićima.

U galeriji muzeja, smještenoj u još hladnijem podrumu, otvorena je izložba crteža Božidara Jakca. Radi se o skicama uglavnom veličine razglednice, olovkom, na - čini se - običnom papiru, nastalim u vrijeme NOB-a. Ako ostane otvorena do ljeta, kada podrumski hlad bude saveznik bijegu s pripeke, posjetioći će imati dovoljno vremena da odluče šta im se više dopada: u nekoliko pokreta uhvaćen život, bilo da se radi o portretu ili pejzažu, o sceni iz bosanske kafane, razgovoru komuniste, odmoru boraca... (U predvorju muzeja, pored ulaza u salu, na zidu je je i uokviren plakat s brendovima, slovenačkim?, koji su razstavo omogućili: BTCity, CMC ekocon, Telma, GMM, Intereuropa, Black&Decker, Medis.

Nije jasno da li im treba zahvaliti samo za ovu malu ali odličnu izložbu ili i za glavnu postavku.

U pomalo nepravdom poređenju sa Jakčevim vinjetama, platna izložena u gradskoj galeriji izgledaju kao pokupljena s buvljaka.

Galerija je smještena podno tvrđave, u Kršlakovu kuću, o kojoj se članak na jajcetourism.com završava ovako: "Ovaj stambeni objekat predstavlja primjer tradicionalne jajačke kuće, jedan je od rijetkih objekata koji je preživio ratna razara-

nja u periodu od 1992. - 1995. godine, ali je usljed održavanja | znatno oštećen."

Šta god značilo to da se objekat može oštetiti usljed održavanja, galerija za razliku od tvrđave ima za posjetioce otvorena vrata. Kad se ona izvana gurnu unutra i udare u nekakva zvonca obješena o dovrtak, domaćin siđe niz basamačke i obraduje se iznenađenim gostima. Reklo bi se i rijetkim, jer nakon što im naplati ulaznice (2 KM) ostaje s njima da im bude na usluzi i dlanom, dok su mu okrenuti leđima, obriše prašinu sa stalaka za eksponate. Motivi su zavičajni i folklorni, osim ako nisu aktovi inspirisani poetikom poklopaca za bombonjere. Na pitanje da li zbirka predstavlja lokalnu likovnu scenu domaćin odgovara da ne, i da autora ima iz cijele krajine, ali će se u daljem razgovoru otkriti da je barem trećina slika njegova. (Ako ih je manje, onda su dobro raspoređene.) Možda tipfeler u onoj čudnoj riječi održavanje nije zamjena o sa u, nego t sa d?

Jajcu bi se moglo posvetiti cijelo jedno Čokoljublje, ali ne želimo zakasniti i ljudima s kojima Braco ima dogovoren sastanak zakidati od vikenda.

Sanski Most, objašnjava nam Elvis, leži na nekoliko rijeka, i čak na jednom ostrvu, nastalom tako da se iz jedne od njih odvoji kanal. Do kuća se preko tog kanala dolazi betonskim mostićima, zbog kojih se naselje zove Venecija. Ako mostovi nisu ni nalik onim mletačkim, voda koja protiče ispod njih je svakako bistrija. Mit od devet rijeka ne drži vodu, jer bi se barem pola od njih odazvale na ime potok.

Jedina koja u ovo doba godine zaista odgovora tom pojmu je Sana. Ljeti, navodno, njeno široko korito osvoji trska, ali sada je bistra, zelena i brza. S mosta u centru grada u njoj se

vide jata riba, među njima i nekoliko idealnih za ribarska pretjerivanja.

Rijeke, pećine, vodopadi, i uopšte ljepota cijelog tog kraja inspirišu lokalne vizionare da već godinama proriču procvat turizma. Koliko je to daleko od sposobnosti opštinskih vlasti najbolje ilustruje slučaj koji se prepričava kao anegdota.

Sa neonskog naziva hotela na ekskluzivnoj lokaciji (centar, obala Sane) otpalo je jedno slovo, i onda je neko vrijeme u mraku pisalo umjesto hotel Sanus - hotel anus.

S mosta se preko zelenih krošnji lijepo vide četiri minareta centralne džamije, sa po dva šereseta (balkončića odakle mujezin, kad se megafon pokvari, poziva vjernike na molitvu) na svakom. Laiku se to svakako čini pretjeranim i uglavnom nepotrebnim rasipanjem, ali laici se ionako za te stvari ne pitaju. Ali da ipak ne bi tu stajali sasvim besposleni, na jednom, onom naj-

desnijem, gledano odavde s mosta, neko je postavio antene za lokalne telekomunikacione potrebe. Elvis ne zna da li je zbog takvog položaja signal čistiji i jasniji.

Od mosta na desnoj obali Sane odvajaju se dva puta, tradicionalno nazvana Banjalučki i Ključki. U središtu trga koji omeđuju, a na koji gledaju opština, pošta i biblioteka, leži lešina kružne fontane. Mlaznice na njenom obodu su omotane plavim najlonskim kesama, limeni mehanizam u sredini je razvaljen, po masnoj žabokrečini plivaju kockice stiropora, kutije cigareta, ambalaža sokova.

Biblioteka je zatvorena. Na ulazu, ispod naziva ODNA BIBLIOTEKA, stoji obavještenje o radnom vremenu; na staklu samoljepljivim žutim slovima piše:

PONEDJELJAK - PETAK od 07 - 9h (vjerovatno 19)

UZA 10 - 0,30 (vjerovatno 10.30) i 5 - 5.30 (vjerovatno 15 - 15.30)

Petak je i prošlo je pola četiri. Kucamo, ali unutra nikoga nema. Uporni da ispunimo želju urednika Čokoljublja (u svakom gradu običi biblioteku!) odlučujemo ubiti vrijeme šetnjom do Stare željezničke stanice, spomenika kulture u raspadanju, i Doma Zavnobih, čiji se proces raspadanja završio. Naime, osim kamena temeljca na kojem piše DOM ZAVNOBIH-a, utemeljen 30.6.2008. god. ničeg osim trave, nekoliko kokošaka i jednog pospanog psa lutalice na tom placu nema.

Kad se oko četiri sata vratimo pred biblioteku, ona je i dalje zatvorena, uprkos dešifrovanoj činjenici da se pauza svršava u 15.30. Jednom paru vrijednih knjižničarskih ruku trebalo bi pola sata (ne mora to biti u petak popodne) da sastruže ova žuta slova koja se rugaju svemu što bi jedna narodna biblioteka trebala da

Fontana ispred Narodne biblioteke

BONUS TRANSPORTATION, LLC

Zapošljavamo owner operatore !

- Commision 10%
- Sedmična isplata
- 24/7 dispečer na raspolaganju
- Saradjujemo sa svim brokerima na prostorima Sjeverne Amerike
- Nudimo fuel cards, trailere, kvalitetan profesionalni dispatch

616 322 5818

616 719 6064

bonustransllc@yahoo.com

PRODAJETE ILI KUPUJETE KUĆU?

Vi imate pitanja - ja imam odgovore

- Sa Vama od početka do kraja, u svim fazama kod prodaje ili kupovine kuće
- Ostvarenje i zaštita Vaših interesa je moj prioritet
- Idealno vrijeme za kupovinu kuće - vrlo niske cijene uz povoljne kamate
- Foreclosure * HUD homes * Prvi put kupci dobijaju Home Depot gift card
- Besplatne usluge notara i prevođenja potrebnih dokumenata

metrobrokers.com **GMAC**
Real Estate

DINO KRGO
REALTOR

678-429-4353

dkrgo@bellsouth.net

Am Dent, Inc.

Dental Care for Entire Family

Dr. NAZNEEN S. DALWAI, DMD

* Cleaning and Gum Treatments	* Dentures and Partial
* Bleaching, Bonding and Veneers	* Bad Breath Treatment
* Crowns and Bridges	* Root Canal Treatment
* Tooth Colored Fillings	* Snoring Problem
* Extractions	* Thumb Sucking Problem
* One Hour Whitening (\$250)	* Teeth Grinding Problem

Let us give you a winning smile!

Late Evening and Weekend Hours :: Phone 770.279.5000

Most Insurances Accepted

Medicaid (uder 21) Peachcare

Major Credit Cards

NOW OFFERING! Ortho (Braces) Special - FREE Ortho Consultation

New Patient Special (Exam, X-Rays, Cleaning) - ONLY \$75

0% Financing up to 12 Months through Care Credit

www.drnazneendalwai.com :: 895 Indian Trail Road, Suite 11, Lilburn, GA 30047

predstavlja, i da umjesto njih nalijepi jedan običan papir s uredno ispisanim potrebnim informacijama. Kao i u manje-više svakom bosanskom mjestu ove veličine, koje o sebi misli kao da je centar svijeta, a zapravo je malo kome usput, vlast je navlas slična i prilična narodu: slijepa i lijena za opšte dobro i za sve što traži brigu i pažnju bez interesa i računice.

Utisak zapuštenosti, nebrige, letargije i bezvoljnosti donekle ublažava park ukrašen cvijetnom slikom ljiljana. Tom socrealističkom intervencijom u prostoru ne iscrpljuje se ljubav grada prema hortikulturi; šetnja će nas odvesti do botaničkog vrta, u koji je svojevremeno iz budžeta izdvojeno 240.000 maraka. Taj vrt trenutno izgleda kao bilo koja neograđena travnata površina između stambenih zgrada, tipična za radnička socijalistička naselja. Nekoliko nejakih sadnica bore se za život bez velikih izgleda, i to je uglavnom sve, osim nekoliko besmislenih pošljunčanih stazuljaka, što je niklo iz investicije s pet nula.

De, klepeći nanulama

Doda li se u priču o investicijama još jedna nula, razgovor će preći na stanogradnju. Novih višekatnica ima na sve strane, a sve više i u centru, na mjestima dojučerašnjih prizemnih kućeraka. Fasadu jedne od njih krasi portret Senijada Ibričića, fudbalskog reprezentativca Zmajeva, koji je karijeru počeo u Podgrmeču iz Sanskog Mosta. Ispod slike visine jednog sprata kočoperi se šta-pić sa zarožanom zastavom Bosne i Hercegovine. Ona simbolično predstavlja jedan zgoditak koji je Ibričić postigao za reprezentaciju. Ispod slike ostavljeno je dovoljno mjesta za još najmanje devet takvih.

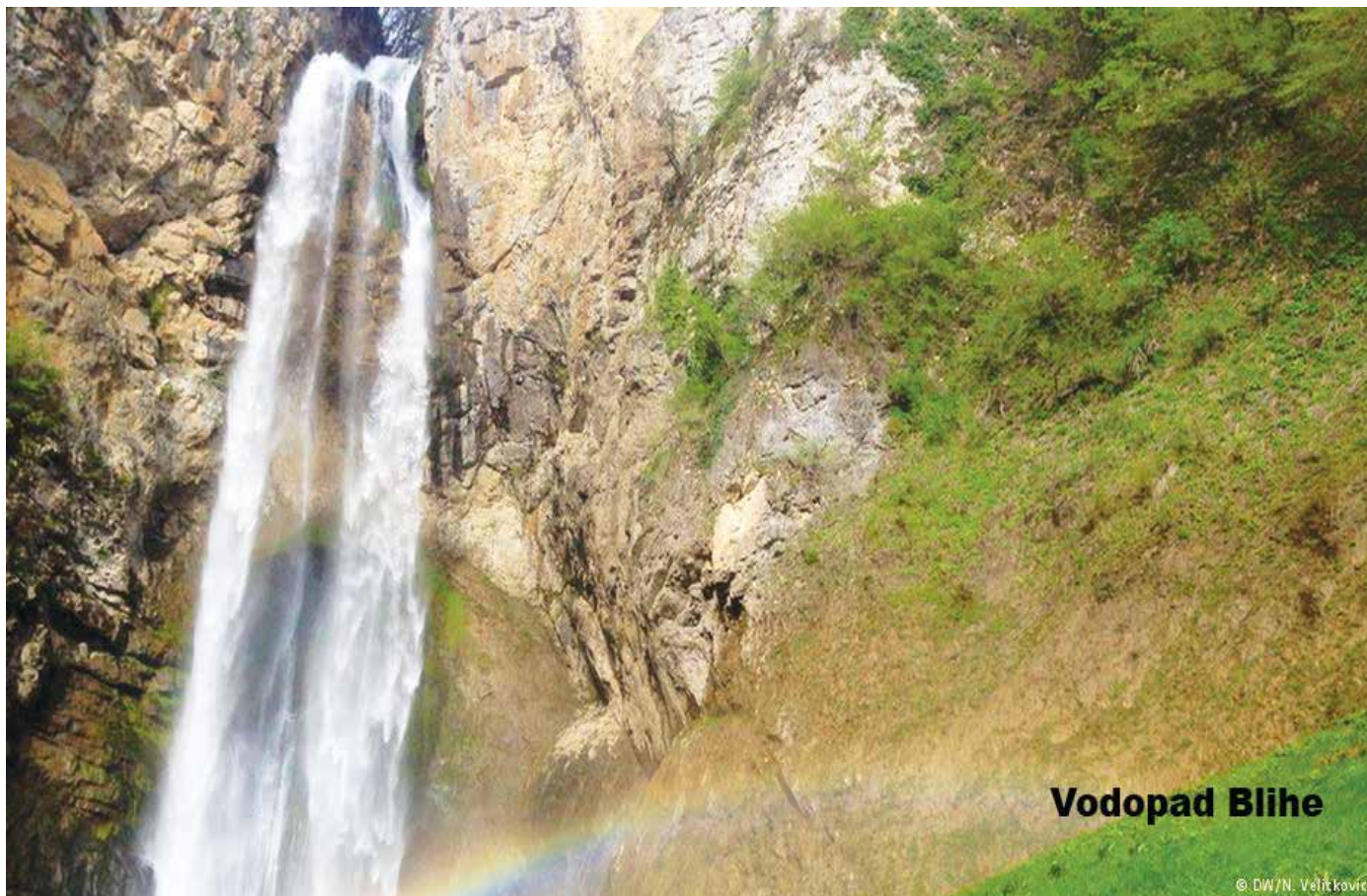
Lokacije u centru su skupe i nisu velike. Zato investitori radije grade na nekoliko stotina metara dalje, uz nekadašnju željezničku prugu. Elvis je jedno vrijeme podstanario u jednoj od

tih zgrada sa više ulaza, i sjeća se da je većina stanova bila prazna. Noću bi svjetla gorjela u dva, najviše tri stana. Ostali bi čekali ljeto i dijasporu. Komšije su bile zadužene da s vremena na vrijeme promijene ili promiješaju cipele ili nanule ostavljene ispred zaključanih vrata, kako bi potencijalni lopovi zaključili da tu ipak neko živi.

U međuvremenu je Elvis kupio stan u komšiluku vile generala Mehmeda Alagića. Vila ravnog krova vrtom izlazi na obalu Sane i gleda na sličnu takvu preko rijeke, koju mještani zovu Arkanovom. (Jer je ovaj tu neko vrijeme pred kraj rata boravio) a ulazom je okrenuta nekadašnjoj Ključkoj, a sadašnjoj Alagićevoj. Ime je promijenjeno prije dvije godine, u higijenskoj akciji općinskog vijeća, koja je za cilj imala pratiti pamćenje grada. Ali table s novim nazivima još nisu postavljene, jer se ispostavilo da taj jeftini gest lokal-patriotizma ipak nije besplatan: promjena naziva ulica značila bi i preregistraciju firmi čije bi se adrese sjedišta na taj način promijenile. Mali korak za vijeće pokazao se velikim za vijećnike, koji bi kao vlasnici firmi iz svojih džepova morali dopuniti budžet. Što je protivno svakoj parlamentarnoj i demokratskoj logici.

Srećom, punjenje budžeta ne zavisi od vijećnika, nego od Đovanija. To je ime sinonim za uspjeh baziran na razumu, marljivosti i snalažljivosti. Bisnizmen s tim nadimkom obogatio se izvozeći drvene diblove u Italiju. Od otpada sada proizvodi gorivo za peći s kojim ne može da zadovolju potražnju.

Izvoz drveta čini se profitabilnijim od turizma. Više se isplati šumu pretvoriti u presječke za loženje krušnih peći u italijanskim picerijama, nego Italijane dovesti u te iste šume i prodavati im zdravu vodu, sir, meso, mlijeko i med. Grmeč je, još uvijek daleko od svakog zagađenja, raj za pčele i pčelare. Jedan od njih došao je na ideju da uz teglu meda kupcima po-

Vodopad Blihe

© DW/N. Veitković

klanja drvenu kašiku. (Jer med ne treba uzimati metalnom.) Na kraju je odustao, jer nije mogao naći nikoga da takve kašičice napravi. Sanski Most je prije rata u industriji namještaja zapošljavao 1.200 radnika. Nakon privatizacije taj broj spao je na dva portira.

Kapija djedove boje

Vrijeme je da krenemo po Bracu, koji je do sada valjda završio svoj poslovni razgovor. Vozimo se kroz naselja obnovljenih kuća. Oko povratničkih, zemlja je uzorana a voćke okesane i okrečene, na dijasporskim prozori žmire i nema dima iz dimnjaka. Elvis nam skreće pažnju na obnovljenu porodičnu jednospratnicu ispred koje nasred neograđenog dvorišta stoji inokosna zatvorena drvena kapija. Nju je jedino dida odbranio od napada majstora, koji su po nalogu sina investitora iz dijaspore krenuli da zamijene stari plot nekom prestižnom ogradom. Sa nje i danas, kao i godinama ranije, svaki dan, nalakćen, surfa po komšiluku i prati protok ljudi i roba cestom za Prijedor. Sin se u međuvremenu vjerovatno popišmanio, možda i naljutio na časnu starinu, pa tako tvrdoglava vratnica stoji zatvorena a gosti ulaze i izlaze mimo nje.

Braco nas čeka izvan Sanskog Mosta, u poljoprivrednoj apoteci Terra Sana. Iza tog imena krije se jedna začuđujuće uspješna investicija u NGO sektor. Grupa mladih stručnjaka pametno je iskoristila pomoć švedske vlade i razvila niz samofinansirajućih programa od kojih su neki pionirski, poput ovog za koji se Braco zanima. Radi se o proizvodnji eteričnih ulja. Na jednom kraju stave se u kazan od 2.000 litara samljevene jelove iglice (ili nana, ili matičnjak, ili kunica, ili neka druga mirisna biljka koju će posijati i uzgojiti za to obučeni i finansijski podstaknuti kooperanti), na drugom iz slavine curi (ne kapa, curi!) tečnost koja prepakovana u male bočice na žednom zapadnom tržištu košta jako puno.

Naravno, i ovdje se svako trudi da oteža koliko je moguće; naprimjer šumarija. Za nju su do juče jelove grane bile otpad, i uglavnom su ostavljane da se osuše i istrunu tamo gdje su bile skesane. Međutim, čim se pojavio neko zainteresovan za njih, postale su mezimice. Ne samo da koštaju skoro koliko i balvani, nego ne može ih se ni uzeti koliko ih ima. Dobitna kombinacija legalizma i besmislenosti, od koje na kraju niko nema koristi, osim možda onoga koji će na kraju tragikomedi-je zvane tranzicija privatizovati i šumariju.

Primjera ima još. U kraju raste kruška crnica, neobično i lijepo drvo sitnih plodova, za koje se vjeruje da su ga donijeli Napoleonovi vojnici. Jaka rakija od tih plodova je aromatična, pomalo trpka i zapakovana u lijepo dizajnirane boce predstavlja pravu maksuziju. Ali i za nju se našao neki paligrap u zakonima naše premilostive i čorave vlade, pa nije izvjesno da će izdržati bitku sa jazavcima koji su u međuvremenu iz jazbina preselili u kancelarije.

Imamo još vremena da obiđemo i vodopad Blihe, u ovo doba godine glasan i jak. Voda pada s visine od preko 30 metara i nastavlja tok tjesnacem kroz razbujalo zelenilo, istačkanoplastičnim kesama, kao precrtanim sa fontane u centru ispred opštine i biblioteke. Prizor vrijedan ne samo vožnje razlokanom cestom i pješaćenja blatnjavim koritom i neosiguranom klizavom stazom nego i nade: kad bi samo deseti dio ljubavi koju patriotska omladina troši na mržnju sagorio u radnim akcijama, možda bi umjesto najlona opet baštama cvjetao šljez.

Autor: Nenad Veličković

* SECURITY
* JANITORIAL SERVICES

NOW LEASING
Atkinson Arbors
Office Suites

* GATED COMPLEX
* LOBBY & BREAK ROOM

Starting at \$250.00

Up to 4,000 sq.ft. available

Call 770-317-7124

1530 Atkinson Road, Lawrenceville, GA 30043

Magneti koji čiste krv

Naučnici su napravili magnete koji iz krvi odstranjuju bakterije, viruse i otrove. Magneti bi mogli pomoći u liječenju opasnih bolesti, zatrovanja krvi ili ebole.

Koji ljekar je znao da će iz krvi pacijenata moći odstraniti sve bakterije i na taj način ga izliječiti? Američki naučnici su nedavno saopštili da su otkrili način kako da s jednim uređajem koji pomoću magneta čisti krv i tako iz nje odstranjuje bakterije, viruse i otrove. Nakon čišćenja se u tijelo pacijenta vraća čista krv.

„Pokušali smo oponašati funkciju i mikrostrukturu slezene“, kaže biolog Joo H. Kang koji je napravio uređaj na Wyss Institut der Harvard University u Bostonu. „To je organ koji iz krvi stalno odstranjuje uzročnike bolesti“, kaže Kang.

Kang i njegove kolege su već izvršili testiranje na životinjama koje su bile zaražene bakterijom *staphylococcus aureus* ili *sscherichia coli*. Obje ove bakterije kod ljudi mogu izazvati zatrovanje krvi što je opasno po život. „Uređaj, koji smo nazvali ‘Biomilz’ je iz krvi odstranio više od 90 posto bakterija“, izjavio je H. Kang za stručni magazin „Nature Medicine“. Na taj način je povećana mogućnost da zaražene životinje prežive.

Oponašanje prirode

„Biomilz“ ovako funkcioniše: krv pacijenta kroz jedno kabl prolazi brzinom i do 1,25 litara u sekundi. Krv se u kabl miješa sa veoma sitnim magnetnim kuglicama s nano česticama koje su premazane proteinima koji spajaju bakterije ili otrove. Krv nakon čišćenja se ponovo vraća u tijelo pacijenta.

Naučnici su prilikom testiranja uređaja koristili prirodni protein opsonin koji je dio ljudskog imunog sistema i i koji se nalazi u šećeru na površini različitih vrsta bakterija, gljivica, čak i virusa. Prije ispitivanja su Kang i njegove kolege izvršili manje genetske promjene opsonina kako bi se on bolje lijepio s nano-metalnim česticama.

Djelotvornost kod ebole i zatrovanja krvi

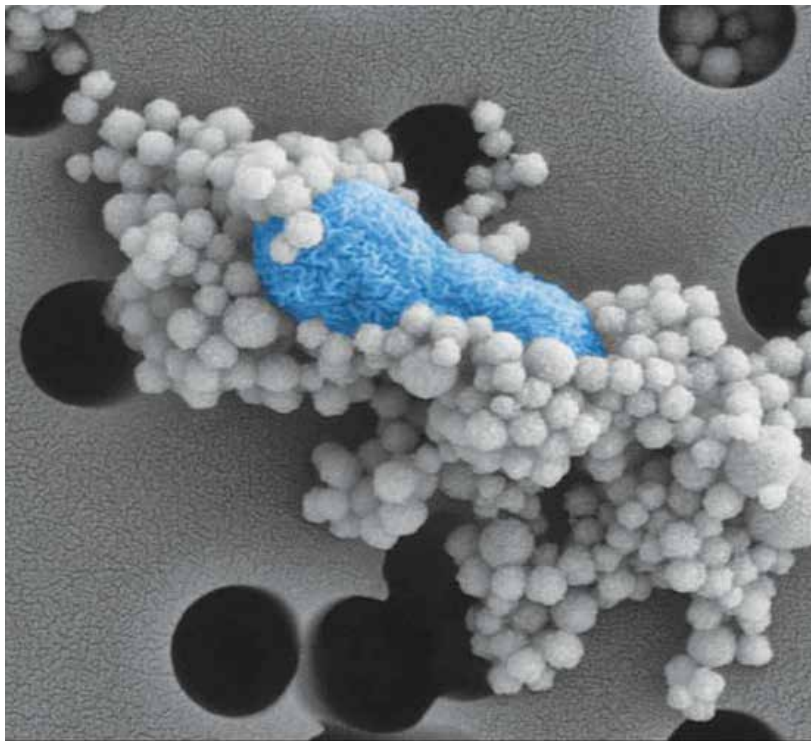
„Vjerujemo da ovaj proces može imati enorman učinak na liječenje pacijenata koji imaju zatrovanje krvi“, kaže Kang. Zatrovanje krvi, koje izazivaju bakterije, opasno je po život. Prema navodima Global Sepsis Alliance godišnje je u svijetu 18 miliona ljudi pogođeno ovom bolešću. Od tog broja život izgubi šest miliona ljudi. Kada bolest dođe u podmaklu fazu, svaka vrsta pomoći dolazi kasno. Naime, ostaje veoma malo vremena da se bolest dijagnosticira i da se pronađe odgovarajući antibiotik za njeno liječenje. U pravilu detaljno dijagnosticiranje specifične bakterije traje najmanje 24 sata.

„Pomoću Biomilza možemo liječiti pacijente i prije nego što bude poznat pravi razlog infekcije“, izjavio je glavni autor studije Donald Ingber. To znači da bi ljekari mogli početi liječiti pacijenta, a da ne znaju o kojem se uzročniku radi. Metode se još moraju provjeriti, ali naučnici polaze od toga da se uređaj već može koristiti u liječenju osoba zaraženih virusom ebole. „Protein koji koristimo za povezivanje je u epruveti povezao i virus ebole i zbog toga pretpostavljamo da se može koristiti i kod pacijenata zaraženih ebolom“, kaže Ingber.

Infekcije su najčešći uzrok smrti

Polly Roy, biolog sa „School of Hygiene and Tropical Medicine“ vjeruje da je to moguće, ne samo kod ebole, nego čak i kod malarije. Međutim, Frank Brunkhorst, stručnjak za infekcije sa univerzitetske klinike u Jeni je skeptičan. On kaže da su metode, bez dodatnih dijagnosticiranih sredstava, beskorisne. On dodaje da ljekari prije liječenja pacijenta moraju znati šta je uzročnik bolesti i da je liječenje sa velikim spektrom antibiotika, koji trenutno postoji još uvijek najbolja alternativa.

Brunkhorst također dodaje da se uzročnik bolesti kod većine inficiranih pacijenata ne nalazi samo u krvi nego i u drugim organima, kao što su pluća. „Do tamo se može doći samo s antibiotikom“, kaže Brunkhorst i dodaje da je ‘Biomilz’ „interesantna ali ne i čarobna formula“.

Napokon:

Napokon dozvoljeno telefoniranje u avionu

Evropska agencija za bezbjednost vazdušnog saobraćaja (EASA) saopštila je da je dozvoljena upotreba mobilnih telefona i tableta tokom cijelog leta, ali uz ograničenu upotrebu interneta

“Novi propis je stupio na snagu, ali će aviokompanije morati prvo da svoje avione podese novom sistemu”, navodi se u saopštenju EASA. Prema postojećim propisima, putnici moraju da svoje uređaje stave na opciju “rad tokom letenja” (mode flight), kao i da isključe bežičnu vezu sa internetom, jer ti signali mogu da ometaju sisteme upravljanja aviona.

Evropska komisija je ranije dozvolila da putnici koriste internet i šalju elektronsku poštu kada avioni lete iznad 3.000 metara.

“Nova mjera dozvoljava aviokompanijama da putnici koriste mobilne telefone i tablete tokom cijelog leta”, navela je evropska agencija i dodala da još nije dozvoljeno korištenje bežičnog interneta (WiFi) tokom cijelog leta.

Svaka aviokompanija će morati prethodno da provjeri da li ta mjera ne ugrožava letove. Te kompanije imaju osam mjeseci da se prilagode novom sistemu.

Prezentiran istovremeno u Torontu, Londonu i Dubaiju :

BlackBerry lansirao novi smartphone neobičnog oblika

Passport, telefon koji ima veliki ekran u obliku kvadrata i taktilnu tastaturu ukupnih dimenzija 128 x 90.3 x 9.3 mm, lansiran je istovremeno u Torontu, Londonu i Dubaiju.

Passport posjeduje 1.440 x 1.440p 4.5-inčni HD displej sa 480 piksela po inču. Pod tastaturom se nalazi Qualcomm Snapdragon 800 quad-core čip, Adreno 330 GPU i 3GB RAM-a. Tu je još i 3.450mAh baterija koja se ne može zamijeniti kao i podrška za microSD. Kada su kamere u pitanju, korisnici na raspolaganju imaju zadnju kameru od 13MP i prednju od 2MP. Ovo lansiranje je obilježilo ulazak kanadske grupe u ono što će možda biti najkritičnija faza u njenom oporavku. BlackBerry je upravo okončao trogodišnji reorganizacioni program, ali sada je na njegovom izvršnom direktoru Johnu Chenu da pokaže da novi proizvodi i usluge kompanije mogu povećati promet i njegove rezultate uvesti u pozitivno.

Sajam IAA u Hanoveru ipak želi širiti optimizam: I teretnjaci postaju štedljiviji i “pametniji”

Prodaja namjenskih vozila krajnje je ovisna o konjunkturi. Ako negdje dođe do krize odmah to osjete proizvođači kamiona, autobusa, dizalica. A trenutno ima puno kriza. Sajam IAA u Hanoveru ipak želi širiti optimizam.

Na prvi pogled sve je u redu: više izlagača iz više zemalja, više svjetskih premijera nego na ranijim sajmovima privrednih vozila u Hanoveru. Brojna tehnološka rješenja su vrlo dojmjljiva, primjerice kad se jedan divovski teretnjak parkira na predviđeno mjesto uz pomoć tablet-računala.

Ali, odmah iza blještavih sajamskih štandova susreću se i problemi. Glavobolju ovoj branši ne zadaju samo političke odredbe kao što su one o dopuštenoj količini štetnih tvari u ispušnim plinovima, nego i svakodnevne vijesti iz kriznih područja diljem svijeta. Poslove osobito opterećuje sukob između Rusije i Ukrajine, među ostalim i zbog uvedenih sankcija.

“Osjećamo posljedice”

Matthias Wissmann, šef Saveza njemačke autoindustrije (VDA) ukazuje da je već i prije krize privredni razvoj u Rusiji bio slab. Sad uz to dolaze i posljedice krize, kaže Wissman: “Mi to osjećamo. Hvala Bogu da nismo ovisni samo o tom tržištu. Kad bi slične kri-

ze nastale u drugim dijelovima svijeta, to bi nas pogodilo još teže. Uprkos tome, zabrinuti smo.” Političke krize svjetskih razmjera uvijek se odražavaju na tržište. “A u slučaju Rusija/

Ukrajina to je sigurno tako", kaže Wissmann.

No, problema ima i drugdje, a ne samo na istoku. I u drugim dijelovima svijeta proizvođači teških teretnjaka ili malih dostavnih vozila imaju poteškoća. Tvrtka MAN je u dvije tvornice već zatražila uvođenje skraćenog radnog vremena.

Kod Daimlera, vodećeg proizvođača teških teretnjaka u svijetu, stvari ne stoje tako loše. Ali, Wolfgang Bernhard, voditelj sektora namjenskih vozila, govori o brojnim kriznim žarištima. U Brazilu je tržište splasnulo, a u Argentini se više ništa ne prodaje. Čak i u Njemačkoj su potencijalni kupci suzdržani.

Pripreme za lošija vremena

Još se ne zna zašto je to tako, kaže Bernhard, ali je važno "da se ne ide punim gasom u krizu". U produkciji je, kaže, potrebno na vrijeme smanjiti intenzitet, proizvoditi manje, da se ne gomilaju velike zalihe. "Već se nadamo da će do kraja godine doći ponovo do jačanja konjunktura, da će i ovaj IAA još dati poticaje." Tada će u ovoj godini biti zabilježen samo lagani pad u poredjenju s prošlom godinom, nada se Bernhard. "I nadamo se da ćemo 2015. ponovo krenuti na bolje."

Nešto optimističniji je Eckhard Schulz, šef sektora za namjenska vozila u Volkswagenu. Njegovo područje pokriva lakša transportna vozila, teške kamione Volkswagen je prebacio na kooperaciju MAN-Scania.

"Ove godine zapravo odlično poslujemo. I vidimo da taj val možemo djelomice prenijeti i u sljedeću godinu." Ali, VW intenzivno prati tržišta kako bi mogao reagirati u pravom trenutku. Kao sad u Brazilu gdje se loše prodaje njegov pick-up Amarok, pa je proizvodnja prilagođena toj situaciji.

Teretnjak budućnosti

Volkswagen nudi i dostavna vozila za gradsku vožnju na električni pogon. Oni su sigurno prihvatljiva alternativa za dostavljače pizza ili paketa. U Hanoveru se može vidjeti još puno zanimljivih vozila. Primjerice Daimlerov Future Truck (Teretnjak budućnosti) koji vozaču oduzima zadaću vožnje, što je, kako i ime kaže, vizija budućnosti. Ili divovskog teretnjaka koji natrag parkira na predviđeno mjesto. Vozač pritom stoji pored teretnjaka i upravlja uz pomoć tablet-računala.

To su razvili inženjeri automobilske kooperanta ZF iz Friedrichshafena. To je jedan od najvećih kooperanata automobilske industrije koji je upravo izazvao pozornost preuzimanjem jedne tvrtke u SAD-u vrijedne milijarde. Šef ZF-a Stefan Sommer kaže da su to morali učiniti kako bi ostali u vrhu. "Mi želimo ostati vodeći kooperant automobilske industrije, želimo ostati sposobni za taj sistem. A da bismo to mogli moramo pokriti veliki trend autonomnog ili asistiranog upravljanja vozilom. I oni žele u svim dijelovima svijeta istovremeno nuditi novu tehnologiju, kaže Sommer. "To je moguće samo s veličinom i snagom i brojnim, kompetentnim saradnicima u cijelom svijetu."

To pokazuje u kojem smjeru se tehnologija razvija: ZF je dosad bio poznat po svojim sistemima prijenosa pogona i upravljanja. Sad žele sudjelovati u ponudi trendova budućnosti. A oni su i kod teretnih automobila: štedljivost i sigurna vožnja uz pomoć autopilota, umrežavanje, veća učinkovitost. Bučni teretnjaci koji blokiraju autoceste i jako zagađuju okoliš uskoro bi trebali pripadati prošlosti.

Odabran bh. kandidat za Oscara:

"Sa mamom" pred AMPAS

Zanimljiva vijest je stigla iz Udruženja filmskih radnika BiH. Ove godine, za prestižnu nagradu Američke filmske akademije (AMPAS), u narodu znane kao Oskar, boje naše zemlje braniće film "Sa mamom" Faruka Lončarevića.

Ova drama je premijeru doživjela prošle godine, i iako se radilo o vrlo zreom filmu koji govori o borbi sarajevske porodice sa opakom bolešću, imala je mlak prijem kod publike. To i nije čudno, znajući istančane afinitete filmofila zaljubljenih u holivudske i njima slične produkcije.

Prošlogodišnji film

Rok za kandidiranje filma je istekao 1. oktobra i iako su zemlje regiona svoje kandidate odabrale ranije, bilo je teško prognozirati koji će to film predstavljati našu zemlju, prije svega jer ih nije snimljeno mnogo. Sve to je dovelo do donekle iznenađujućeg izbora jer je "Sa mamom" praktično prošlogodišnji film. Komisija koja bira predstavnika, a u kojoj su se ove godine nalazili rediteljica i predsjednica UFRBIH Ines Tanović, scenaristica Elma Tataragić, producent Zoran

Galić, montažer Predrag Solomun, reditelj Saša Hajduković, montažer Miralem Zubčević, reditelj Srđan Vuletić, producent Jovan Marjanović i direktor fotografije Almir Đikoli su u uži izbor uzeli, osim Lončarevićevog filma, i film Jasmina Durakovića "Ja sam iz Krajine, zemlje kestena" te "Krivinu" Igora Drljače, film koji je ubrzanim postupkom ovih dana ušao u bh. kino-distribuciju.

Pravila Akademije

Mogućnost prijave, prema pravilima Američke akademije, imali su producenti sa bh. dugometražnim filmovima koji su distribuirani od 1. oktobra 2013. do 1. oktobra 2014. u kinima Bosne i Hercegovine najmanje sedam dana za redom, koji imaju DCP (digitalne) ili 35 mm kopije filmova i koji su uglavnom na jeziku zemlje ispred koje se kandiduju, a ne više od 40% na engleskom jeziku. Podsjećamo, prošle godine je u uži izbor Akademije, među deset najboljih filmova, ušao i naš kandidat "Epizoda u životu berača željeza" Danisa Tanovića.

Marinko Rokvić: Današnje pjevačice se dokazuju skidanjem, a ne pjevanjem!

Dugogodišnju karijeru Marinka Rokvića nikada nisu pratili tračevi i skandali. I dok on nastupa širom dijaspore, njegov sin Nikola pokrenuo je u Srbiji "Ice Bucket Challenge", humanitarnu akciju u kojoj se poznati polivaju ledenom vodom, nominuju po tri osobe i uplate novac na račun oboljelih od ALS-a.

Međutim, ispostavilo se da je na račun fondacije koja se bori protiv ove neizlječive bolesti uplaćeno mnogo manje novca nego što je to bilo očekivano.

- Kada mi je Nikola pričao za polivanje ledenom vodom, sve mi je zvučalo čudno, a poslije sam vidio da je to u svijetu uveliko prihvaćeno. Radovalo me je što je humano jer on inače voli da učestvuje u takvim akcijama. Direktorica fondacije koja se bori protiv ALS-a u Srbiji poslala je mom sinu poruku kojom je zahvalila što je uplatio novac. Također, rekla mu je da je jedini čiji je novac legao na račun. Nikola to neće nigdje da kaže, ali ja mislim da ne bi trebalo da skrivam tu informaciju - tvrdi pjevač.

Vaš sin i manekenka Bojana Barović jedini su par koji je opstao nakon rijaliti-programa tokom kojeg su se i upoznali. Jeste li prisustvovali nekoj njihovoj svađi nekada?

- Ne, oni su skladan par. Navoaram Nikolu i Bojanu da se uzmu jer željno iščekujem unučad. Ne znam da li nekada imaju nesuglasice, ali vjerujem da problemi u svakoj vezi postoje. Dugo su zajedno i čini mi se da lijepo funkcionišu s obzirom na to da ona živi u Los Angelesu, a Nikola u Beogradu.

Utičete li na odluke sinova?

- Moji sinovi Nikola i Marko sami odlučuju šta žele i na koji način te ciljeve ostvaruju. Ako me djeca pitaju za savjet, rado im pomognem. Dešava se nekad da se i ja posavjetujem s njima u vezi s ličnim pitanjima. Oni su mlađi, u trendu su i volim da ih saslušam.

Svi muškarci u kući Rokvića su pjevači. Jeste li vi usmjerili djecu da krenu vašim putem?

- Imponuje mi što su djeca izabrala da se bave pjevanjem. Nikola je ljubav prema muzici od uvijek pokazivao, a Marko je, u odnosu na Nikolu, veći talenat iako ima manju želju da se bavi muzikom. Ja sam taj koji ga forsira. Može se reći da je estrada postala naš porodični biznis.

Planirate li da spojite glasove sa sinovima?

- To bi zaista bilo lijepo. Nikola i ja imamo duet, Marko

i Nikola imaju također duetsku numeru. Mislim da je sada vrijeme da moji sinovi i ja otpjevamo nešto zajedno. Vrijeme je za trio "Rokvić".

Postoje li iskrena prijateljstva na estradi? Kako se vaši sinovi snalaze među kolegama?

- Iz mog iskustva postoje samo druženja, ali ne u velikoj meri. Viđam se s kolegama i sa svima sam dobar, ali ne srećemo se intenzivno. Čudan je to svijet. Moja djeca su kulturni momci i ne strahujem da bi mogli imati probleme u komunikaciji sa kolegama.

Kako vam se čine mlade pjevačice danas u odnosu na period kada ste počinjali da se bavite pjevanjem?

- Veliki je nedostatak vokalnih kvaliteta. Sada je trend takav da je djevojkama važno da im se vidi dio tijela, a ne da imaju talenta. Prije si morao da se pokažeš talentom, sada se više pokazuje tijelom.

Još ništa od penzije

Nada Topčagić je nedavno izjavila da niste dobili nacionalnu penziju, ali i da mnogi pjevači prave koncerte da bi sakupili bodove za podnošenje prijave za penziju. Kako to komentarišete?

- Nije mi vrijeme za nacionalnu penziju. Mislim da smo moje kolege i ja ostavili trag i nadam se da nam penzija sljede. Ne vjerujem da koncerti služe za prikupljanje bodova. Koncert je kruna nečije karijere.

Emir Spahić - novi Franck Ribery?

Bundesligašu Bayeru iz Leverkusena prijeti repriza "slučaja Franck Ribery". Selektor BiH Sušić pozvao je Spahića u reprezentaciju - iako je on rekao kako više ne želi igrati "u repki". U Bayeru su iznenađeni pozivom.

34-godišnji Emir Spahić, odbrambeni igrač Bayera iz Leverkusena, našao se na popisu reprezentativaca s kojima Sušić želi apsolvirati predstojeće kvalifikacijske mečeve protiv Belgije i Walesa za odlazak na Europsko prvenstvo 2014. Mali "problem": Spahić je već ranije objavio kako više ne namjerava oblačiti reprezentativni dres.

Repriza francuskog slučaja

Dok Bayeru prijeti repriza "slučaja Ribery", selektor BiH Sušić medijima tvrdi da mu je Spahić obećao da će se vratiti u reprezentaciju. U Leverkusenu vlada veliko čuđenje, a Spahić šuti. Njemački mediji se pitaju: je li možda Sušić samo vješto odigrao "dupli pas" s predsjednikom Europske nogometne federacije Michelom Platinijem?

Francuz je naime svom zemljaku Riberyju (koji je nedavno također objavio kako se povlači iz izabrane vrste) iz minhenskog Bayerna zaprijetio s tri utakmice suspenzije ukoliko se ne odazove na poziv francuskog selektora.

Platini argumentira da jedino trener može odlučiti tko će igrati i da igrači ne bi smjeli odlučivati koliko dugo će trajati njihova reprezentativna karijera.

Suspenzija sad prijeti i Spahiću - ukoliko ne prihvati Sušićev poziv. Upitno je samo je li Spahić doista (verbalno) Sušiću obećao comeback i je li o njemu (ako ga je uopće bilo) obavijestio svog poslodavca u Bundesligi. Službenim pozivom u

reprezentaciju Sušić je u svakom slučaju dodatno pojačao pritisak na ovog igrača.

“Jako sam iznenađen...”

“Emir nam je u razgovoru nakon Svjetskog prvenstva rekao da se ubuduće želi koncentrirati na naš klub i da će svoje mjesto u reprezentaciji osloboditi za mlađe generacije”, kazao je sportski direktor Bayera Rudi Völler: “Zato sam jako iznenađen pozivnicom za nastup u reprezentaciji. Razgovarat ću s Emirom o tome u idućim danima.”

Spahić, kako javljaju njemačke agencije, odgovornima u klubu nije uopće spominjao mogućnost reprezentativnog comebacksa. A baš se na to poziva Sušić u razgovoru s novinskom agencijom SID.

59-godišnjak tvrdi da mu je “Emir protekli vikend rekao da će se vratiti u reprezentaciju.” “Inače ga ne bih ni nominirao. Nikad ga ne bih želio na nešto prisiljavati ili uvaljivati u probleme”, izjavio je Sušić.

Sušić tvrdi da ga je Spahić nazvao uoči prve kvalifikacijske utakmice protiv Cipra i zaželio mu puno sreće. BiH je (iznenađujuće) protiv Ciprana zabilježila poraz (1:2). Nakon meča je Sušić, kako tvrdi, Spahiću poslao SMS-poruku s molbom da se vrati. I sad je Spahić očito izrazio spremnost da doista pomogne u nevolji.

U Leverkusenu za to vrijeme raste doza iznenađenja najnovijim razvojem. Još uvijek je posve otvoreno kako će

reagirati klub i Spahić. “Još je prerano i prebrzo za donošenje tih odluka”, izjavio je Bayerov šef komunikacija Meinolf Sprink za SID. Jasno je samo da će vrlo brzo Spahić i sportski čelnici Bayera sjesti za stol i popričati o ovoj temi. Spahiću je poziv za nastup u reprezentaciji stigao u ponedjeljak (22.9.) oko podne.

Džeko ostaje kapiten

Spahić je bio kapiten reprezentacije BiH na Svjetskom prvenstvu u Brazilu. Po informacijama medija iz Bosne i Hercegovine, u slučaju povratka u izabranu vrstu on ipak više neće nositi kapitensku traku. Ona će i ubuduće biti vlasništvo Edina Džeka, napadača Manchester Cityja.

Frizure koje su u trendu ove jeseni: Povratak paža

Glavna frizura ove jeseni je paž i to u dvije varijante - nešto kraćoj, kakvu nose trendseterke Kejt Mara i Džordan Dan, ili dužoj, kakvu imaju hollywoodske ljepotice Džesika Alba i Keri Vošington.

Paž, ili kako se to danas kaže modernim izrazom "bob", odličan je izbor i za Karli Klos i Aleksu Čang, dok će dame koje zaista vole dugu kosu uživati u frizurama Kire Najtli, slatke Džordže Mej Džeger i njene i danas prelijepo mame Bjanke Džeger.

Frizeri kažu da je u trendu ravno šišana frizura, koja može biti razigrana i ozbiljna, prema vašim željama, ali prioritet je da je dobro ošišana.

Ove sezone vraća se i jedna od ikonskih frizura - pixie, koja je dobila moderan prizvuk izborom bakarne boje. Pixie koji će se nositi ove jeseni nešto je duži, čime se nastavlja trend kratkih frizura prošle sezone.

A, ako ste poželjeli radikalnu promjenu, odlučite se za neku od dječaćkih frizura. Uz pravu šminku i odjeću, dječaćka frizura može biti vrlo ženstvena.

I efekat mokre kose vrlo je popularan, a preferiraju ga djevojke koje odbacuju klasiku i standardni stil friziranja. Postiže se stilizovanjem kose s posebnim proizvodima koji daju kosi "wet" efekat.

Za one dame koje vole ukrase, a imaju dužu kosu, prijedlog je ukrašeni visoki rep i frizuru je jednostavno napraviti. Jednostavan prijedlog je i razbarušena balerina punđa, koja se nakon nekoliko sezona spuštenih punđa vraća na modnu scenu.

Što se tiče boja u trendu, možda ste već primijetili kako

se posljednjih mjeseci na Instagramu, Pinterestu i drugim društvenim mrežama siva kosa nerijetko nameće kao trend koji vole modne blogerke. Donedavno tabu, ova boja postaje sve prihvaćenija, baš kao i blond, smeđa ili crna.

Izrazito hladna pepeljastoblond nijansa pravi je hit ove sezone. Veliki broj modela i zvijezda odabrao je ovu boju, koja se kreće od veoma svijetlih do tamnih tonova. Ova boja idealno pristaje toplim tonovima kože, ali može se prilagoditi svakoj ženi kombinovanjem pepeljastih i bež tonova.

PREMINUO TVORAC BOB FRIZURE

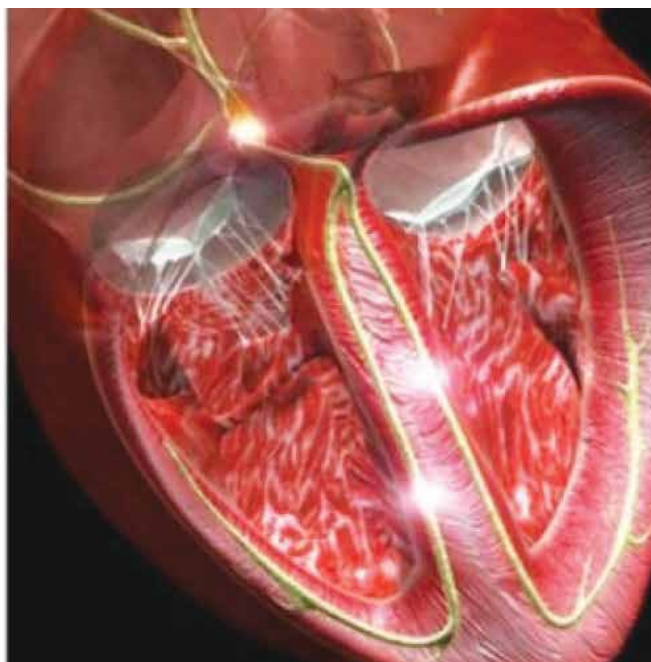
Slavni frizer Vidal Sassoon umro je u Los Angelesu u dobi od 84 godine nakon dugogodišnje borbe s leukemijom.

Sassoon je bio jedan od najpoznatijih frizera u modnom svijetu, prvi stilist koji je dopustio da se njegovo ime koristi na proizvodima i u salonima.

Zaslужan je za kreiranje nekoliko slavni frizura, uključujući oštri geometrijski bob, šišenje u pet točaka, frizuru »grčke boginje« i kratki minival.

PO IZGLEDU PLODA MOŽEMO ZNATI KOJI ORGAN LIJEČI

Orah nesumljivo podsjeća na mozak, grah na bubrege, a paradajz na srce. Sve u prirodi je povezano i ništa nije slučajno.

Paradajz - Srce

Paradajz ima četiri komore i crven je. Srce također. Istraživanja pokazuju da je paradajz krcat kalijem i željezom i dobra su hrana za srce i krv.

Orah - Mozak

Orahova jezgra slična mozak, ima lijevu i desnu hemisferu, čak i nabori slični moždanim vijugama. Danas se zna da orah stvara neuronske prenositelje moždanih funkcija.

Celer - Kost

Celer, rabarbara i sl. slični kostima, i utječu na jačinu kostiju. Kostiju sadrže 23% natrija baš kao i ova hrana. Ako ne uzimate preko hrane dovoljno natrija, vaš će ga organizam uzeti iz kostiju, koje tada slabe. Ova hrana nadoknađuje potrebe vašeg skeleta.

Avokado - Maternica

Avokado, patlidžan i kruške utiču na zdravlje i funkciju maternice - a upravo na nju slični! Ako žena pojede jedan avokado sedmično, hormoni će joj biti uravnoteženi i sprječava se rak maternice i jajnika. A najzanimljivije je to što je potrebno tačno 9 mjeseci da avokado od cvijeta postane zreli plod!

Slatki krompir - Pankreas

Slatko krompir slični pankreasu i uravnotežuje šećer u krvi.

Mrkva - Oči

Mrkva u presjeku slična ljudskom oku. Zjenica, šarenica i zrakaste crte podsjećaju na oko. Da i nauka je dokazala da mrkve itekako povećavaju protok krvi i funkciju očiju.

Grejp - Dojke

Naranče, grejpfrut i ostali agrumi slični ženskim dojka-ma i pomažu kretanju limfe kroz dojke, te sprječavaju rak.

Đumbir - Stomak

Đumbir slični želucu, poznato je da ublažava želučane tegobe i nadutost. Sadrži posebne enzime koji su odgovorni za katalizu proteina u hrani, pomažu probavi i sprečavaju grčeve, nastanak čira, oštećenja sluznice želuca, koristi se za liječenje želučanih bolesti poput dispepsije, kolika i dijareje.

Gljiva - Uho

Gljiva poput šampinjona prerezana na pola podsjeća na ljudsko uho. Gljive su poboljšavaju sluh, jer su jedna od rijetkih namirnica koje sadrže vitamin D. Ovaj vitamin je važan za zdravlje kostiju, čak i onih sitnih u uhu koji prenose zvuk prema mozgu.

Luk je sličan ljudskim ćelijama. On pomaže uklanjanju otrova iz stanica. Od njega plačemo, a suze ispiru i čiste vanjski dio oka. Češnjak ima slična svojstva, uklanja otrove i opasne slobodne radikale iz našeg tijela.

Smokve su pune sjemena i vise u paru. One povećavaju broj i pokretljivost spermija što sprečava muški sterilitet.

Grah zapravo liječi i pomaže funkciju bubrega, a izgleda upravo kao bubreg!

OVAN (21.03 - 20.04)

Ljubav: Osjećat ćete potrebu za nježnošću i bit ćete naglašeno emotivni.

Zdravlje: Sredinom mjeseca razmišljat ćete o mogućim poboljšanjima.

BIK (21.04 - 20.05)

Ljubav: Ukoliko ste u stalnoj emotivnoj vezi, održavat ćete to što imate i neće vam biti teško potruditi se oko voljene osobe. Zdravlje: Uzimat ćete sredstva za jačanje imuniteta.

BLIZANCI (21.05 - 20.06)

Ljubav: Prija vam nečije prisustvo, ali vam nedostaje dobra prilika da ostvarite namjere.

Zdravlje: Izbjegavajte napete situacije.

RAK (21.06 - 20.07)

Ljubav: Iskazivanje sopstvenih, najdubljih osjećaja, neće donijeti ništa negativno.

Zdravlje: Osjećate se zdravo.

LAV (21.07 - 21.08)

Ljubav: Da biste postigli što više iskoristit ćete šarm i zabavljat ćete ljude s kojima ste bliski.

Zdravlje: Uobičajeno, bez pogoršanja.

DJEVICA (22.08 - 22.09)

Ljubav: Pokazat ćete koliko vrijedite, i to na vrlo šarmantan i privlačan način.

Zdravlje: Odlično se osjećate.

VAGA (23.09 - 22.10)

Ljubav: Nećete biti bezobrazni, ali ćete se truditi da vama bude prijatno.

Zdravlje: U mirnom ste periodu, bez promjena.

ŠKORPIJA (23.10 - 22.11)

Ljubav: Skrivate ljubavni život jer mislite da bi te osjećaje neko mogao okrenuti protiv vas.

Zdravlje: Ne može biti bolje.

STRIJELAC (23.11 - 20.12)

Ljubav: Vaš bi se ljubavni život sasvim ugasio da je sve vezano uz vas i vaše ponašanje.

Zdravlje: Stanje je kao i prije, stabilno.

JARAC (21.12 - 19.01)

Ljubav: Osoba koja vam je draga učinit će sve što od nje budete tražili.

Zdravlje: Pazite se prehlade.

VODOLIJA (20.01 - 18.02)

Ljubav: Briga za osobu koja vam je draga oduzima vam vrijeme koje vam je potrebno da se posvetite osmišljavanju poslovnih poteza.

Zdravlje: Odlično se osjećate.

RIBE (19.02 - 20.03)

Ljubav: Spremni ste posvetiti se osobi koja vam se sviđa i koja vam je veoma draga.

Zdravlje: Promjene na bolje daju vam snagu.

Mala riznica velikih misli

Francois - Marie Arouet de Voltaire
(1694 - 1778)

Vjera je pobjeda teologije nad ljudskom slabošću.

Meša Selimović (1910 - 1982)

Neprijateljstvo obavezuje kao i prijateljstvo.

William Shakespeare (1564 - 1616)

Gdje ljubav vlada, ljuta ljubomora stražom ljubavi sebe naziva.

Ivan Cankar (1876 - 1916)

Krepost je nalik na ospice; čovjek se razboli od njih jednom u životu i nikad više.

Mahatma Gandhi (1869 - 1948)

Što god učinio bit će beznačajno. No veoma je važno da to učiniš.

Immanuel Kant (1724 - 1804)

Glavni su uzroci predrasuda: oponašanje, navika i sklonost.

Oženio se Džordž Kluni

VENECIJA - Slavni holivudski par Džordž Kluni i Amal Alamudin vjenčao se u Veneciji.

Ceremonija je održana u Aman Canal Grande Venice hotelu sa sedam zvjezdica, a čin vjenčanja u gradskoj palati iz 16. vijeka, prenose svjetski mediji.

Prije vjenčanja srećni par je prošao kroz grad u čamcu pod nazivom "Amore", ili "Ljubav". Svi gosti su prevezeni čamcima do hotela.

Među gostima su bili Bono Voks i njegova supruga Ali Hevson, Sindi Kraford i njen suprug, Met Dejmon i njegova supruga Luciana, Džon Krasinski i Emili Blunt, Bil Marrej, urednica Voga Ana Vintour, Klunijevi roditelji Nik i Nina, Alamudini roditelji Ramzi i Baria...

Robert De Niro sebe krivi za smrti slavnog glumca i najboljeg prijatelja

Kako kaže autor knjige Shaun Levy, glumac je nekad živio životom koji se trudio sakriti od javnosti. U periodu u kojem su De Niro, reditelj Martin Scorsese i njihovo društvo konzumirali droge, pogotovo kokain, glumac je postao blizak s Johnom Belushijem, piše u knjizi.

Obojica su obožavali noćni život. Iako su bili sasvim drugačiji karakteri, De Niro kao ozbiljni glumac i Belushi kao komičar, zajedno su se opijali i drogirali. Njihov razuzdani način života došao ih je glave 4. marta 1982. godine kad je De Niro Belushija našao s dilerom kokaina i heroina u njegovom apartmanu. No, nije se previše obazirao na to. U Belushijev apartman posljednji put je ušao nekoliko sati prije kobnog događaja. Naime, sljedećeg jutra upravitelj hotela mu je kazao da je Belushi preminuo.

Glumac je bio slomljen. Ne samo zato što je prije nekoliko sati vidio svog prijatelja koji je preminuo sa samo

33 godine, već zato što je znao da je Belushi eksperimentisao s drogom jer je želio dobiti ulogu rock muzičara u jednom filmu. Osim toga, silno je pokušavao imitirati De Nira.

Prema knjizi, De Nirov prijatelj, muzičar Richard Beer, ubrzo je glumca podsjetio da su prije Belushijeve smrti pričali o tome kako bi bilo dobro kad bi John zbog svoje uloge zaista konzumirao heroin kako bi sve izgledalo što uverljivije.

Princ Harry vratio se bivšoj curi

Iako je neki dan napunio trideset godina te se činilo kako se napokon odlučio smiriti u zagrljaju nove djevojke Camille Thurlow, Harry nas je ponovno iznenadio.

Princ se ponovno vratio svojoj bivšoj djevojci Cressidi Bonas. Podsjetimo, Harry je s plavokosom Cressidom prekinuo u aprilu ove godine, nakon dvije godine ljubavi, a bolje upućeni tvrde kako to nikad nije bio definitivni prekid. To se potvrdilo kada su golupčići ponovno viđeni zajedno.

Kako prenosi US Weekly, par je zajedno otišao u kino, gdje su gledali komediju "Sex Tape". Cressida je navodno bila i na Harryjevoj proslavi rođendana, gdje su plesali zajedno i navodno veći dio večeri proveli skupa. Čini se kako je smeđokosa Camilla očito bila samo ljetna avantura.

su | do | ku

Cilj sudokua je popuniti sva polja brojevima od 1 do 9, tako da svaka uspravna kolona, svaki vodoravni red i svaki 3x3 kvadrat sadrži svaki broj od 1 do 9. To je to - nema matematike, samo logika.

Rješenje ove križaljke ćemo objaviti u sljedećem broju. Ovo je rješenje križaljke iz prošlog broja:

1	6	4	2	5	8	9	7	3
5	3	7	1	4	9	8	2	6
2	9	8	3	7	6	1	5	4
8	2	6	5	1	7	3	4	9
9	4	1	6	2	3	5	8	7
3	7	5	8	9	4	2	6	1
4	8	3	9	6	5	7	1	2
7	1	9	4	8	2	6	3	5
6	5	2	7	3	1	4	9	8

8		4		7				
			5				6	
	1			2		9		
1		5	3		6	2		
	3						4	
		9	7		2	1		5
		8		6			1	
	4				8			
				3		7		2

PRETPLATA

Ako ste zainteresovani da Vaš omiljeni magazin svaki mjesec dobijate na kućnu adresu, popunite kupon za pretplatu sa ove stranice i pošaljite ga na adresu redakcije:

Europa Magazine (pretplata), P.O. Box 867, Lawrenceville, GA 30046-0867

E-mail: redakcija@europamagazine.info. Telefon: 678.743.5731.

KUPON ZA PRETPLATU
12 MJESECI - \$48.00

NAČIN PLAĆANJA: [ ] ČEK ILI MONEY ORDER
 [ ] VISA ILI MASTER CARD

IME I PREZIME: _____ TELEFON: _____ - _____ - _____

ADRESA: _____

GRAD, DRŽAVA, ZIP: _____

BROJ KREDITNE KARTICE: _____

ISTIČE: ____/____/____ POTPIS: _____

E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.743.5731

Europa Magazine (pretplata) • P.O. Box 867 • Lawrenceville, GA 30046-0867

DIK BROWNE **HOGAR STRAŠNI**

Prijatelji

- Da je pas najbolji čovjekov prijatelj, mišljenje je čovjeka, a ne psa!

Gaće

- Bosanci su spremni za seks, ostali su bez gaća!

Metak

- Ako hoćete metak u prazno, pucajte u glavu!

Novo

- Čovjek nije nikad previše star da bi naučio nešto glupo!

Prilika

- Bosanac nikad ne propusti priliku da propusti priliku!

Udovice

- Žene se dijele na udovice i one koje rade na tome!

Sramota

- Nije sramota doći kući pijan, sramota je kad skontaš da nije tvoja kuća!

Pornić

- Bezalkoholno pivo je kao pornić na radiju!

Korak dalje

- Jučer smo bili na rubu propasti, danas smo već korak dalje!

Problem

- Imam rješenje ali nemam odgovarajući problem!

Slučajnost

- Dan ima 24 sata, u gajbi su 24 piva, to ne može bit slučajnost!

Recept

- Ko 100 godina jede samo rižu, dugo će da živi.

vicevi

MALI OGLASI

Europa magazin Vam nudi besplatne privatne male oglase do 20 riječi.
Popunite kupon sa ove stranice i pošaljite ga na adresu:

Europa Magazine
(mali oglasi)
P.O. Box 867
Lawrenceville, GA 30046

ili na e-mail adresu:
redakcija@europamagazine.info

011387 33 618 325

Izdajem dvosoban stan u
Lawrenceville. Tel: 770 338 9507

Prodajem kuću 10X10m2 na sprat (plac 400m2). Centar Banovića.
Tel: 011387 66 396 960

Razno

Povoljno i sigurno čuvanje Vaše djece-Lawrenceville.
Tel: 404 819 3419

Upoznao bih ženu, bosanku, staru do 60. godina radi druženja.
Tel: 314-484-5049

Traži se žena za čišćenje kuća. Fleksibilni sati. Mogućnost dobre zarade. Sve informacije na telefon: 404-547-7017

Živim u Njemačkoj sa bratom. Željela bih upoznati muškarca 60-ih godina radi druženja i braka.
Tel: 01149-703-123-6738

Živim u U.S.A. država Teksas i željela bih upoznati slobodnog muškarca koji živi ovdje u U.S.A. od 55 godina radi zajedničkog druženja i mogućeg braka.
Tel: 469-449-7095

Prodaja

Izdajem dvosoban renoviran stan u Lawrenceville. Cijena \$ 700.00, struja i voda uključeni u cijenu.
Tel: 470 214 7619

Prodajem trosoban stan 83m2 na trećem spratu u Lukavcu.
Tel: 904 514 2133

Prodajem kuću na sprat 117m2 u Novom Travniku, centar grada. Mali poslovni prostor. Cijena po dogovoru.
Tel: 01149 703 123 5002

Prodajem stan: Podlugovi, zgrada željeznička stanica, papiri 1/1, 54m2, potrebna adaptacija.
Tel: 206-769-4447

Prodajem stan u Tuzli 63m2. Cijena 1100km/m2 ili po dogovoru. Lokacija Dragolod (blizu stadiona).
Tel: 727-488- 3164

Prodajem kuću, predgrađe Sarajeva, 140m2, telefon, struja, voda, 4 duluma zemlje sa 108 voćaka.
Tel: 011381 64 886 2544

Izdajem dvosoban stan u podrumu-basement. \$ 800.00. U cijenu uračunata struja voda i gas.
Tel: 404 518 0925

Prodajem dvospratnu kuću u Sarajevu, Vraca, u blizini policijske škole. Površina 200m2+dvorište i privatni put. Tel: 704 900 4621 ili

KUPON ZA BESPLATNE MALE OGLASE DO 20 RIJEČI

Tekst oglasa (popunite čitko štampanim slovima):

Dužina trajanja oglasa (zaokružiti): 1 MJESEC - 2 MJESECA - 3 MJESECA -

Europa Magazine (mali oglasi) • P.O. Box 867 • Lawrenceville, GA 30046
E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.743.5731

Impressum

Europa Magazine
ISSN 1939-3423
Address: P.O. Box 867
Lawrenceville, Georgia 30046-0867
United States of America
Phone: +1 (678) 743 5731

E-mail: editor@europamagazine.info
www.europamagazine.info

Issued: monthly

Editor-in-chief: Haris Delalić
Senior Photographer and Graphic Design Manager: Dan Dalibor Spalat
Graphic Design: Aldin Ajanovic,
Internet Presentation: Damir Setkic
Freelance writer Europe: Milan Pekić
Community: Enes Selimović
Marketing manager: Dino Krgo

Pridružite se velikoj i sretnoj porodici
naših gledatelja, kontaktirajte

Jedna jedina
BosnaTV
bosnatv.com
USA/Kanada 1.800.771.0790

 FASTV
www.fastv.com
1-866-639-8911

EMC CARGO

WWW.EMCCARGO.COM

 \$1.290

AUTOMOBIL

 \$1.390

SUV/VAN

 \$690

MOTOR

 \$790

JET SKI/ATV

 \$99

PAKET

 od \$100

NAMJEŠTAJ
(po komadu)

SELIDBE USA-BOSNA

KONTEJNERI 20'ST I 40'HC - DOOR TO DOOR

* IZVOZ AUTOMOBILA, MOTORA, JEDRILICA,
ČAMACA, SKUTERA, SLANJE PAKETA

* BOSNA I HERCEGOVINA, HRVATSKA, SLOVENIJA,
SRBIJA, CRNA GORA, KOSOVO I OSTALE EVROPSKE ZEMLJE

Tel: 1-866-877-7271